

Upravništvo, Ljubljana, Knafljeva
ulica 5 — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 6 — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2
Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga číslo 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—,
za inozemstvo Din 40.—.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica števil. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Konferenca v Bruslju

V sredo so se v Bruslju sestali na prvi seji tako zbrane tihomorske konference zastopniki držav, ki so bili povabljeni od belgijske vlade, da razpravljajo o sedanjem japonsko-kitajskem sporu na Daljnem vzhodu. Proti prvotni nameri na to konferenco niso bile povabljene samo države, ki so dne 16. februarja 1922 podpisale v Washingtonu znano »pogodbo devetih sil«, torej Anglija, Francija, Italija, Portugalska, Amerika, Japonska, Kitajska, Belgija in Nizozemska, temveč še 10 drugih držav, med njimi na primer Danska, Norveška in Švedska, o katerih se pri najboljši volji ne more reči, da bi bile kakorkoli neposredno prizadete v sedanjem sporu med Japonsko in Kitajsko, ki pa so se kasneje tudi pridružile washingtonskemu dogovoru. Od podpisnikov washingtonskega sporazuma je izostala samo Japonska, udeležbo pa je odklonila tudi Nemčija, ki sicer washingtonske pogodbe ni podpisala, ki pa je bila navzlic temu povabljena na sodelovanje. Pač pa je odposlala svoje delegate v Bruselj Sovjetska unija, ki se je washingtonskemu dogovoru o varovanju kitajske neodvisnosti kasneje priključila, tako da je sedaj v Bruslju zastopanih 19 držav. Bruseljska konferenca je potemtakem nekakšno malo Društvo narodov.

Ta značaj gre konferenci v ostalem tudi glede na njen izvor. V spominu je še resolucija Društva narodov z dne 5. oktobra t. l. Japonska ekspedicija na azijsko celino je bila v njej z vso ostroostjo obojena, obenem pa je skupščina DN prepustila nadaljnje proučevanje japonsko-kitajskega spora posebnemu daljnovzhodnemu odboru, ki je v svojih posvetovanjih prišel do zaključka, naj bi vso zadevo pretresala posebna konferenca, ki naj bi se zaradi občutljivosti nekaterih držav v pogledu ženevskih tal sešla v kakem nevtralnem mestu. Tako je bila na angleško in francosko pobudo organizacija tihomorske konference prepustila belgijski vladi, ki je sklicala konferenco v Bruslju.

Japonska in Nemčija sta odbili povabilo belgijske vlade. Njuna nenavzočnost utegne usodno vplivati na razvoj razprav, o katerih prevladuje zato že sedaj mnenje, da ne bodo dovedle do nikakega pozitivnega sklepa. Japonska in nemška utemeljitev odsotnosti sicer nista posebno prepričljivi, vendar pa je treba z njima praktično računati. Zato se že po prvem dnevu zasedanja pojavljajo glasovi o potrebi ponovnega povabila Japonski. V tem smislu so se zastopniki glavnih prizadetih držav celo že sporazumeli in je sedaj zelo verjetno, da bo konferenca v pričakovanju japonskega odgovora spet za nekaj dni odložena, dasi ji že sedaj na splošno z ironijo označujejo kot »konferenco, ki se je sešla prepozno«.

Kitajska bo na konferenci nedvomno deležna simpatij ogromne večine zastopanih držav, vendar ji to praktično ne bo veliko pomagalo. Sicer pa se zdi, da se tega Kitajci sami prav dobro zavedajo. Ako so kljub temu storili vse za mednarodno razpravljanje o sporu z Japonsko, so jih pri tem vodili v »režni meri samo propagandni nagibi. Poleg tega računajo, da bodo neposredno prizadete velesile v prvi vrsti Združene države in Anglija, čeprav sedaj ne morejo ustaviti japonskih vojnih operacij, pri likvidaciji vojne vendarle imele svojo tehtno besedo. Te velesile očitno mislijo, da je sedajni trenutek kaj ugoden za medsebojno zblizanje in ožje sodelovanje med njimi samimi a obenem tudi za poskus likvidacije vojne. Po vsem tem je treba pričakovati, da bodo zakulisna posvetovanja delegatov velesil nedvomno bolj zanimiva in odločilnejša od javnih razprav o oficijelne konference. Tako se danes pač rešujejo najvažnejši mednarodni problemi v Ženevi in tako tudi na drugih mednarodnih konferencah in sestankih.

V primeru bruseljske konference pa govori za to domnevo še posebna okolnost. Anglija, katere interesi so v sedanjem japonsko-kitajskem sporu nedvomno najbolj prizadeti, ima ves interes na tem, da se zavzame za kar najbolj energične akcije proti Japonski. Toda tudi na Daljnem vzhodu je njen položaj danes tak, da se sama ne more spustiti v nobeno važnejšo mednarodno akcijo, ki bi vezala vse njene sile. V Tihem oceanu bi bila zanjo še posebej velika pomena pomoč, ki bi ji jo nudila Amerika. Zato imajo najbrž prav vsi tisti, ki domnevajo, da bo bruseljska konferenca dejansko potekala samo v znamenju zakulisnih razgovorov med angleškimi in ameriški zastopniki, ker se zdi angleškemu zunanjemu uradu sedanji trenutek posebno primeren, da angažira Washington za sodelovanje, za enkrat predvsem na Daljnem vzhodu, čež čas pa morda tudi v nekaterih evropskih vprašanjih.

Vprašanje je sedaj, ali bodo ti angleški računi našli v Washingtonu tak odmev, ki bi tudi okrnjeni bruseljski konferenci omogočil sklepe, kakršne je od nje po izjavah samih delegatov na otvoritveni seji konference sploh mo-

BRUSELJ ŽE V ZAGATI

Ker so uvideli, da brez Japonske ni mogoče ničesar ukreniti, so sklenili ponovno povabiti Tokio k sodelovanju — Konferenca bo začasno odgodena

Bruselj, 4. nov. k. Otvoritevna seja bruseljske konference se je večer popoldne nadaljevala, ker popoldne ni bila izčrpana lista vseh govornikov. Na popoldanski konferenci so govorili ruski komisar za zunanje zadeve Litvinov, kitajski glavni delegat Wellington Koo ter portugalski delegat De Castro.

Litvinov je imel zelo pomirljiv govor. Dokazoval je potrebo, da se mednarodne konference čim bolj opustijo, ker običajno na njih ni mogoče doseči nikakih konkretnih rezultatov in se v nešteti plenarnih in ožjih odborih skujejo le številne resolucije, ki besediščito o napadalcih in nenapadalcih, a konkretnih vprašanj ne rešujejo z mrtvih točk. Posebej je poudaril potrebo splošnega miru in se je odločno izrazil proti slehernemu separatnemu miru na Daljnem vzhodu.

Kitajski delegat Wellington Koo je v svojem govoru podrobno obeležil vzkroke in razvoj spora na Daljnem vzhodu. Dokazoval je, kako so izključno imperialistični nagibi Japonske dovedli do vojne na Kitajskem. Odločno je zavračal vse očitke, da bi se bila Kitajska predala komunizmu na milost in nemilost. Končno je pozval merodajne faktorje vsega sveta, naj se solidizirajo in preprečijo nadaljnji razvoj vojne na Daljnem vzhodu, ki bi se lahko povsem nenadoma razširila v svetovno katastrofo.

Portugalski delegat De Castro se je zavzemal za to, da bi se kitajsko-japonski spor čim prej uredil. S tem je bila načelna razprava na konferenci zaključena.

Zakulisna posvetovanja

Po večerajšnji popoldanski konferenci so se sestali k posvetovanju francoski zunanji minister Delbos, angleški zunanji minister Eden in ameriški delegat Norman Davis. Posvetovali so se o nadaljnjem postopku glede na to, da Japonska na konferenci ne sodeluje. Dogovorili so se, da bodo Anglija, Amerika in Francija skupno podvzele diplomatsko akcijo v Tokiju in Nankingu

in predlagale svoje posredovanje za poravnano spora in obnovo normalnih odnosov med Japonsko in Kitajsko. Za dobo te diplomatske akcije naj bi se zasedanje bruseljske konference odgodilo, vodstvo poslov pa poverilo ožjemu odboru, ki bi po potrebi skliceval seje in obveščal ostale udeležence konference o razvoju posredovalne akcije.

Italijanski poslanik Aldrovandi je imel smoti daljši razgovor z japonskim in nemškim poslanikom v Bruslju. Na njem so se podrobno dogovorili, kakšno stališče naj Italija zavzame na bruseljski konferenci glede na nemške in japonske interese, ki jih bo Italija, kakor vse kaže, javno zagovarjala.

Ponovno povabilo Japonski

Danes ob 11. se je v kabinetu belgijskega zunanjega ministra Spaaka vršila ožja konferenca, med zastopniki Sovjetske unije in držav, ki so podpisale washingtonsko pogodbo, izvzemi kitajskega zastopnika. Sestanek se je končal ob 12.30. Ameriški delegat Norman Davis je predlagal ustanovitev pododboru, ki bi vanj stopili samo zastopniki držav podpisnic, izvzemi Kitajske. Pododbor bi imel nalogo, poslati v imenu konference Japonski spravičljiv apel, ki so nanj mislili še prvi dan. Pri tem ne gre za formalno povabilo Japonske, naj se udeleži konference. Če ne bi bil japonski odgovor popolnoma negativen, bi pododbor morda lahko prevzel posredovalno vlogo med Tokijem in Nankinom. Sovjetska unija v tem pododboru ne bi sodelovala, vendar pa Litvinov in Potemkin nista nasprotovala takšni rešitvi. Sovjetska unija hoče s svojo odsotnostjo vzeti Japonski vsak izgovor za odklonitev tega vabila.

V tem smislu je bil na današnji tajni seji sestavljen predlog in sprejet sklep, da se pošlje Japonski posebna nota, v kateri bo bruseljska konferenca ponudila svoje posredovanje za rešitev vseh japonsko-kitajskih sporov. Eden in Delbos bosta najbrže že nocoj zapustila Bruselj, ker bo konferenca odgodena.

Problem kolonij

Francija in Anglija bi pristali na razpravo o kolonijah, če bi se istočasno uredili tudi vsi drugi problemi

Bruselj, 4. nov. o. Eden, Delbos in Davis so na snočnem sestanku v Bruslju govorili tudi o kolonijemskem vprašanju. Francija in Anglija sta pripravljene pristati na sporazum z Nemčijo in Italijo v tej stvari, pri tem pa zahtevata, da se istočasno s kolonijemskim problemom do kraja uredijo tudi vsi srednji in jugovzhodni evropski problemi. Anglija bo nemške zahteve načelno sprejela in jih podpirala, kolikor bodo nanje pristali tudi angleški dominioni. Predvsem se bodo morali Nemci odpovedati svoji politični propagandi v srednji Evropi, svoji kampanji proti češkoslovaški in širjenju narodnega socializma v Avstriji in na Madžarskem. Po

mnenju nekaterih dobro informiranih krogov bo tudi Italija podprla takšno stališče zapadnih evropskih demokracij, vendar pa je to zelo malo verjetno, ker bo Italija pri tem skušala tembolj uveljaviti svojo besedo v srednji in jugovzhodni Evropi, kjer se njeni interesi najbolj križajo z nemškimi, kar pa Angliji in Franciji spet ne bi bilo po volji.

V zvezi s sporom na Daljnem vzhodu so glavni delegati Zedinjenih držav, Anglije in Francije smoti razpravljati še o tem, kako podaljšati os Paris—London do Washingtona, da bi lahko služila za protitež osi Rim—Berlin—Tokio.

Anglija in Španija

Angleška vlada se pripravlja za postopno priznanje generala Franca in njegovega režima

Pariz, 4. nov. br. Današnji listi posvečajo mnogo večjo pozornost zakulisnim razgovorom v Bruslju kakor pa tihomorski konferenci za rešitev japonsko-kitajskega spora. V zvezi s tem poročajo, da sta imela smoti Eden in Delbos dolg razgovor, na katerem sta razpravljala predvsem o Španiji. Anglija in Francija ostane v temeljnih osnovah svoje politike glede Španije sicer solidarni, vendar pa so se v zadnjem času pojavila nekatera nasprotujoča si naziranja glede nadaljnje postopanja.

Eden je obvestil Delbosa, da smatra angleška vlada in vsa angleška javnost, da je potrebno postopno priznanje generala Franca in njegovega režima v Španiji, ker ni dvoma, da je danes velika večina Španije pod njegovo oblastjo. Anglija narakujejo tako stališče predvsem gospodarski in trgovski interesi. Francoska vlada odklanja priznanje generala Franca in smatra, da je slej ko prej valencijska edina zakonita vlada Španije ter da je general Franca upornik, ki mu inozemstvo ne sme nuditi podpore, niti se kakorkoli z njim pogajati, ker bi to predstavljalo vmešavanje v notranje španske zadeve. Eden je v zvezi s tem pojasnil Delbosu, da obnova konzularnih odnosov na področju generala Franca ne pomeni priznanja njegovega režima. Francija ni umaknila svojih konzularnih zastopnikov s tega področja, kakor je to storila Anglija. Sedaj se bodo angleški konzularni zastopniki le vrnili na svoja mesta in bo s tem ustvarjen enak položaj, kakor ga v tem pogledu zavzema Francija. Kar se tiče ogrožanja francoskih zvez s severno Afriko, sta bila oba zunanja ministra mnenja, da se bo dalo to vprašanje rešiti obenem

goče pričakovati. Zaenkrat je skepsa nedvomno še na mestu. Vsekakor velesile ne bodo šle preko poskusov posredovanja za ukinitev sovražnosti. To bi bil pa samo platonski uspeh in komaj začetek prave akcije, ki je še zelo daleč...

z umikom tujih prostovoljcev iz Španije. »Daily Mail« piše, da bo angleška vlada prav kmalu dejansko priznala generala Franca, ker so angleški ministri prepričani, da bodo nacionalisti v Španiji kmalu zmagali.

Bržkone bo imenovan za angleškega generalnega diplomatskega agenta pri Francovi vladi sedanji poslanik v Tirani sir Robert Hodgson. Franco bi v tem primeru ustanovil svoje diplomatsko zastopstvo v Londonu in bi vodstvo njegovih diplomatske službe v Angliji prevzel vojvoda Alba iz stare španske rodbine. Anglija meni, da bo v Španiji na njeno prizadevanje obnovila monarhijo, o houbonski dinastiji pa je znano, da je zelo nenaklonjena vsem fašističnim težnjam. Po angleških načrtih naj bi španski prestol zasedel najmlajši sin Alfonza XIII., don Juan. Dejansko se tudi Franco sam zavzema za zblizanje z Anglijo in prav smoti je neki član angleške delegacije v Bruslju izjavil novinarjem, da so zastopniki Franca ponudili Foreign Office »važno prijateljstvo, kakršno je bilo sklenjeno tudi že med Anglijo in Portugalsko.

Sestanek londonskega odbora

London, 4. novembra. w. Plenum odbora za nevmešavanje se je sestel popoldne, da razpravlja o priporočilu ožjega odbora glede načrta resolucije in s tem tudi glede angleškega načrta o umiku prostovoljcev. S sprejemom resolucije bo tudi angleški načrt odobren od vseh v plenumu zastopanih držav. V političnih krogih ne dvomijo več, da bo plenum sprejel predlagano resolucijo. Poudarjajo, da bo z izvedbo angleškega načrta napravljen korak naprej in računajo, da bo lord Plymouth že v kratkem stopil v zvezo z obema španskima strankama ter jima sporočil vsebino resolucije.

Točno plačul »Jutru« naročnino
Varuj svojem zavarovalnino

Popoln neuspeh?

Bruselj, 4. novembra. o. Eden in Delbos sta nocoj odpotovala iz Bruslja. Politični krogi sodijo sprito tega, da se je konferenca po dobrih 24 urah zaključila z neuspehom. Nekateri celo menijo, da ne bo prišlo niti do zaključne seje konference, ker ni verjetno, da se bosta Eden in Delbos v okviru te konference še kdaj sestala z Davisom. Službena izjava japonske vlade, da ne bo pristala niti na drugi poziv v Bruselj, je napravila v Bruslju zelo neugoden vtis in izvala splošno sodbod, da je akcija velikih sil za ureditev spora na Daljnem vzhodu propadla. Iz taktičnih ozirov bo konferenca za enkrat formalno le prekinjena.

Japonci odklanjajo vsako vmešavanje drugih

Tokio, 4. novembra. AA. Agencija Domej poroča, da bo Japonska odklonila tudi drugo povabilo na konferenco devetih v Bruslju. Japonska vztraja na tem, da so mogoče le neposredni razgovori med Kitajsko in Japonsko, kar bi bilo najbolj v skladu z razmerami in dogodki, in da bi intervencija drugih držav mogla položaj samo poslabšati.

Japonski listi pišejo hladno o bruseljski konferenci. List »Niči Niči« pravi, da ni pričakovati posebnih uspehov in da so konferenco sklicali, ne da bi prej podrobno in nepristransko proučili japonske zahteve in njihovo upravičenost. Države, ki so dale pobudo za sklicanje te konference, ne upoštevajo osnovnih smernic japonske politike, ki so ostale iste. Japonska si želi neposrednih pogajanj z Nankinom, toda države, ki so sklicale bruseljsko konferenco, ne žele miru na Daljnem vzhodu, temveč bi rade samo utrdile svoj vpliv na Kitajskem. Politika teh držav očitno nasprotuje načelom, ki jih javno razglajajo o Daljnem vzhodu, ker trdijo

Japonska ofenziva obtičala v močvirju

Kitajci so prostovoljno prepustili Japoncem šanghajski okraj Nantov, da se olajša obupni položaj prebivalstva

Šanghaj, 4. nov. o. Zaradi obilnega deževja, ki je spremenilo vso severozapadno šanghajsko okolico v pravo močvirje, so danes popolnoma zastale vse vojne operacije na šanghajski fronti. Japonci so končno spoznali, da svojih najnovejših uspehov ne bodo mogli do kraja izrabiti. Zato so se Kitajci in Japonci po svojih parlamentarnih sporazumih za separatno premirje v Nantovu. Po tem sporazumu preide Nantov brez boja v posest Japoncev, ki jamčijo za mir in red v okraju, za obnovo prometne in zdravstvene zaščite. Proti jutru se se kitajski oddelki umaknili iz Nantova, katerega so Japonci takoj zasedli. Kitajci so se na ta način odrekli svoji poslednji zvezi s šanghajsko koncepcijo, Japonci pa so na ta način koncesijsko področje obkolili od vseh strani. Kitajci so danes takoj pričeli utrjevati svoje nove postojanke južno in jugozapadno od Nantova. Posebno so poskrbeli za dobre zveze s Putungom, ki je še vedno v njihovi posesti. Kitajske baterije so se tam umaknile le za kilometer od reke Huangpuja.

Kljub mirni zasebi Nantova je vladala tam tudi še danes huda panika. Ljudje so zapuščali svoje domove in skušali pobegniti na deželo, pričakujejo pa da se bo večina jutri vrnila.

Med tem prihajajo v Šanghaj vedno nova ojačenja iz Japonske. Kitajske baterije v Putungu izkrcavanja japonskih vojakov in vojnih potrebščin v bližini japonskega konzulata v Šanghaju tudi danes niso motile.

Prodiranje v šansiju

Peking, 4. nov. AA. Na fronti v šansiju se je mehaniziranim japonskim oddelkom skupaj s pehoto posrečilo po daljšem boju pognati Kitajce v beg. Japonci so zavzeli postojanke pri Kuangseju, nato pa tudi sedlo pri Šilingu. Sedaj korakajo proti Tasuamu in so v torek zvečer zavzeli mesto Sujang. Kitajske čete se umikajo proti zapadu in jugu.

Šanghaj, 4. nov. AA. List »Tuganpo« poroča, da so japonske čete prešle večer v hudo ofenzivo v vzhodnem delu pokrajine šansi blizu pokrajine Hopej. Sto km severno od Tajuana je ob zori prišlo do hude bitke. Agencija »Central News« javlja, da so kitajske čete večer prvič streljale na šinan. Kitajske čete so zopet zavzele mesto Ningcing v južnem delu Hopeja. Kitajci poročajo, da so Japonci zavzeli dve važni postojanki v pokrajini šansi in sicer Ceuang in Sinsjan, Tajuana je v veliki nevarnosti, ker prodirata proti njemu dve japonski vojski s severa in vzhoda.

Japonska vojna napoved Kitajski

Tokio, 4. novembra. b. List »Mijako šimbun« piše, da bo mikado glavni štab šele tedaj stopil v akcijo, kadar bi postalo povsem nedvoumno, da so ostale države pripravljene dejansko podpreti Kitajsko. V tem primeru bi seveda Japonska takoj napovedala vojno Kitajski z uradnim ultimatom, po katerem bi smatrala vse države, ki bi se zavzemale za Kitajsko in

vratno hujskajo Kitajsko na čimdalje hujši odpor proti Japonci.

Kaj določa washingtonska pogodba

Bruselj, 4. nov. b. Bruseljska konferenca je bila sklicana predvsem zaradi kršitve tako zvanega washingtonskega dogovora iz leta 1922. Washingtonski sporazum so podpisale: Anglija, Francija, Italija, Amerika, Portugalska, Holandska, Belgija, Japonska in Kitajska, ki imajo svoje neposredne interese ob Tihem oceanu, ker ali same meje nanj ali pa imajo tam svoje kolonije. Rusija se tedaj temu dogovoru ni pridružila, ker je bila zapletena v hude notranjopolitične homatije in je mnoge države še niso priznale. Ker pa so bile po zadnjem členu sporazuma pozvane k podpisu tudi vse druge države, ki imajo svoje trgovske zveze s Kitajsko, je pozneje pristopilo k tej pogodbi še 10 držav, tako da je pogodbo podpisalo prav za prav 19 in ne 9 držav, kakor se to navadno trdi.

Bistvo pogodbe je v prvem in sedmem členu, ki določa dolžnost vseh podpisnic sporazuma, da ne dopuste nobene okrnitve Kitajske. Člen prvi določa: Nekitajske pogodbene stranke se sporazumejo: 1. da bodo spoštovale suverenost, neodvisnost in teritorialno ter upravno nedotakljivost Kitajske; 2. da bodo Kitajski nudile možnost, da postavi in obdrži krepko in uspešno vlado; 3. da bodo ves svoj vpliv porabile za to, da uvedejo in obdrže načelo enakopravnosti vseh narodov na kitajskem ozemlju v pogledu trgovine in industrije; 4. da ne bodo položaja na Kitajskem izrabljale v to, da bi si ustvarjale posebne pravice in privilegije, ki bi ogradile pravice državljanov prijateljskih držav; zato tudi ne smejo dopustiti neprijateljskih dejanj napram kitajski varnosti.

Sedmi člen pravi: Pogodbene stranke se sporazumejo, da čim bi nastal položaj, ki bi se tudi po mnenju ene same pogodbene stranke dotikal te pogodbe in bi bila zaradi tega potrebna diskusija, se vse pogodbene stranke sestanejo, da se odkrito in do podrobnosti porazgovore o tem. V nadaljnjih členih se posamezne države še posebej zavezujejo, da ne bodo ustvarjale na Kitajskem tako zvnih gospodarskih vplivnih pogojev, ki bi bila na škodo druge podpisnice, ker velja za Kitajsko načelo »svobodnih vrat«.

Prekinitev bančnih stikov med obema državama

Šanghaj, 4. novembra. b. Kitajske banke so sklenile, da prekinjejo vse bančne zveze z Japonsko, in sicer z retroaktivno veljavo od dne, ko so izbruhle prve sovražnosti. Ustavitelj so tudi vse poslovne transakcije. Menic in čekov osrednja kitajska banka ne sprejema več, ako so japonskega izvora.

Vojaška diktatura na Japonskem?

Tokio, 4. nov. br. V političnih krogih živahno razpravljajo o zahtevi vojaških krogov, naj bi se poleg vlade ustanovil še poseben organ, ki bi bil sestavljen v glavnem iz generalov in bi bil neposredno podrejen cesarju. Ta organ bi se nazival »glavni stan mikada« in bi odločal o vseh zadevah, ki se nanašajo na japonsko-kitajsko vojno. Že samo dejstvo, da mislijo vojaški krogi na ustanovitev takega organa, tolmačijo kot dokaz, da bo japonsko-kitajska vojna trajala dalje časa, kakor pa so v Tokiju prvotno računali, in da je pričakovati še novih vojaških ukrepov. V parlamentarnih krogih sicer ne bi imeli ničesar proti takemu izrazito vojaškemu organu, toda vojaški krogi zahtevajo, da mora imeti »glavni stan mikada« vpliv ne samo na vojaške zadeve, marveč tudi na upravo države in zakonodajo. Na ta način bi se delokrog vlade skrajno omejil in bi se uvedla sprva prikrita, pozneje pa, ko bi si vojaški krogi prilastili vso oblast, odkrita vojaška diktatura.

Vojaški krogi razvijajo silno propagando v prilog svojega stališa in dokazujejo, da more samo režim močne roke izvesti program na Kitajskem, ki ga ni mogoče izvršiti v par mesecih, marveč je preracunavan za več let. Da bi dvignili razpoloženje množic, hujskajo proti vsakemu posredovanju ter zlasti ostro napadajo Anglijo, ki jo dolže, da vodi napram Japonski sovražno politiko. Večer je prišlo do velikih protiangleških demonstracij po vsej Japonski. V Tokiju so demonstranti po protestnem shodu napadli angleško posla-ništvo in zahtevali prekinitev diplomatskih odnosov.

Japonci iščejo posojilo v Ameriki

London, 4. nov. o. Kakor poroča »Daily Mail«, nameravajo Japonci najti večje posojilo v Ameriki zaradi novih investicij, ki so postale potrebne v mandžurskih rudnikih in v severni Kitajski. Predsednik zveze japonskih industrijcev v Mandžuriji Ajkava namerava v najkrajšem času odpotovati v New York, da bi se z zastopniki Morganove banke pogovoril za posojilo. Za posojilo bi zastavil vse japonske rudnike in druga industrijska podjetja v Mandžuriji.

Naši kraji in ljudje

Hiša Andreja Smoleta prodana na dražbi Kupila jo je Kmetška posojilnica za 2,360.000 din

Ljubljana, 4. novembra. Med številnimi ljubljanskimi hišami, ki se morejo postaviti s svojo starostjo in obremenitvami, ki so pred davnim časom imele toliko vloge v našem življenju, da zgodovina ni mogla mimo njih, je stara hiša na Tyrševi cesti št. 11., ki nosi na pročelju vklesano letnico zidanja 1784. V zemljiški knjigi ljubljanskega sodišča je vpisana kot trgovska hiša; njena sicer nekoliko zanemarljiva zunanost ima še danes na sebi nekaj patricijskega. O starih ljubljanskih hišah se je že dokaj pisalo, toda pisi so se pač doli in razmeram primerno vrtili bolj ob hišah, v katerih so vladale nemške patricijske družine, katerih trdnje sledovce rodo najdemo še danes v mestnem središču.

O hiši št. 11. ki stoji poleg starodavne gostilne pri Figovcu, kjer je ugledal luč sveta Andrej Smole l. 1800. in kjer se je pred dobrih 100 leti gibalo na Ajdovščini prijetno življenje starih Ljubljančanov, zlasti se v pivnicah prijetnih krmario, je bilo doslej bolj malo napisane. Se to le bolj mimogrede v zvezi s Prešernovim prijateljem Andrejem Smoletom, kateremu je v posmrtni spomin zill v pesmi svoj napitek. Vrhovni (Staroslav) omenja v svojim delu »Stare ljubljanske gostilne« le na kratko, da sta Smoletovi starši Helena in Miha, ki sta bila lastnika Figovca, vsaj že l. 1805. pridobila v svojo lastnino obe sosednji hiši. Med temi je bila tudi tista na Tyrševi cesti, ki danes nosi št. 11.

Trdna hiša Smoletov, v kateri je Prešeren s prijateljem Andrejem prekrmljal marsikateri prijateljski pomenek, poglavljen v občutek tihega, mirnega domačega okolja, je dolga desetletja ostala v solidnem lastništvu Smoletovega rodu. Še od l. 1878. do 1921. je bila v zemljiški knjigi vpisana lastninska pravica Balbine Smoletove, s prisojilno listino pa je bila slednjič prepisana za prav kratko dobo na sestri Kristino in Gabrijelo pl. Roth. Še istega leta je nato prešla v lastništvo tvrde Zalta — žilic, dokler ni l. 1928. ostala v polnem lastništvu dotedanjega solastnika Bogdana Žilica.

Nestalna povojna lastninska pravica, ki je pričela tedaj omahovati od lastnika do lastnika, medtem ko je bila prej desetletja skrbno čuvana v pokolenjih Smoletov, je danes na sreskem sodišču v sobi št. 16. doživela nov neprijeten trenutek. Skupno z vso imovino Bogdana Žilica, nad katero je bilo že l. 1935. uvedeno poravnalno postopanje, aprila letos pa razglašen konkurz, je prišla v eni izmed štirih skupin na sodno dražbo, ki jo je vodil sodnik dr. Svet.

V prvo dražbeno skupino je spadala enonadstropna Smoletova hiša z dvoriščem, ki je bila v zemljiški knjigi vpisana pod k. o. kapucinsko predmestje pod vložno št. 93. Ta kompleks je bil cenjen na 2,439.950 din, najnižji ponudek je znašal 1,219.975 din, varščina pa 243.995 din. V drugi skupini je bila vila v Verstovski ulici št. 13. z gospodarskim poslopjem, stavbiščem in vrtom. Ta kompleks je spadal v k. o. Gradiško predmestje pod vložno št. 387. in je bil ocenjen na 849.510 din. Najmanjši ponudek je znašal 424.755 din, varščina pa 84.951 din. V tretji skupini je bil vrt za cenilno vrednost 215.675 din, za najmanjši ponudek 107.837 din in varščino 21.567 din, drugi vrt pa še v četrti skupini za cenilno vrednost 214.075 din, za najmanjši ponudek 107.037 din in varščino 21.408 din.

Dražba se je vršila na predlog glavne upnice Kmetške posojilnice ljubljanske okolice in Ljubljani, katero je na dražbi zastopal njen upravni član g. Fran Skrbec. Kmetška posojilnica se je prijavila tudi kot dražitelja, poleg nje pa še šest interesentov. Med temi so bili trgovina z železino Schneider-Vorovek, posestnik in narodni poslanec Rajko Turk, restavratorka Jospina Slamičeva z Gosposvetske ceste, Matilda Zalta, žena trgovca z železino in končno Ljubljanska kreditna banka, ki je pri dražnji pokazala do »seh dražbenih skupin največje zanimanje. Dražba milijonskega imetja je bila opravljena v teku slabe ure. Smoletovo hišo je izdružila predlagateljica Kmetška posojilnica sama za 2,360.000 din torej za vsoto pod cenilno vrednostjo. Vse ostanke tri skupine, v katere je spadala vila v Verstovski ulici z vsemi pridažajočimi objekti in oba vrta, katerih skupna cenilna vrednost je znašala 1.279.250 din, pa je izdružila Ljubljanska kreditna banka po svojem zastopniku upravnemu članu g. dr. Franu Pavlinu za najnižje ponudbe, ki so skupno znašale 639.629 din.

Visoka globa za kupčevanje z mamili
Dvajset tisočakov za nekaj opija in morfija

Rakek, 4. novembra. Našim čitateljem bo še v spominu, da smo poročali pred meseci o trgovini z monopolnimi predmeti v Poljanski dolini. Obilni organi so se lepega dne v juniju znašli v hiši železničarja Alojzija Mačka pri Sv. Duhu in se izdajali za italijanske trgovce, ki so pripravili kupiti saharin, morfin in kokain. Namisljeni trgovci so res dobili v hiši 16 in tri četrte kg saharina, nekaj opija in morfija. Vse blago je bilo seveda takoj zaplenjeno, saharin pa še posebej oddan kemiškemu laboratoriju ljubljanske carinarnice, ki je ugotovila, da je saharin 450krat slajši od enake množine običajnega sladkorja. Vsi ti dogodki so se razvijali v juniju in vzbudili mnogo pozornosti. Ko smo o zadevi pisali, se je čutil krivično prizadet g. Alojzij Maček, ki je potem v posebnem poročilu zapisal, da bi bil to za afero kakorkoli zapleten. Tudi njegovo izjavo smo priobčili.

S tem pa zadeva še nikakor ni bila rešena, kajti oblasti so šle svojo pot. Maček Alojzij prej ko slej vsako soudeležbo pri tej aferi zanika in mu je sploh neznan, kako so prišla mamila v njegovo hišo. Ne ve ničesar in tudi znanega mu ni ničesar. Morda bi utegnila kaj več izpovedati njegova žena Terezija.

Ta izjavlja, da so sicer prišli pred ča-

lovega rodu, je danes na sreskem sodišču v sobi št. 16. doživela nov neprijeten trenutek. Skupno z vso imovino Bogdana Žilica, nad katero je bilo že l. 1935. uvedeno poravnalno postopanje, aprila letos pa razglašen konkurz, je prišla v eni izmed štirih skupin na sodno dražbo, ki jo je vodil sodnik dr. Svet.

V prvo dražbeno skupino je spadala enonadstropna Smoletova hiša z dvoriščem, ki je bila v zemljiški knjigi vpisana pod k. o. kapucinsko predmestje pod vložno št. 93. Ta kompleks je bil cenjen na 2,439.950 din, najnižji ponudek je znašal 1,219.975 din, varščina pa 243.995 din. V drugi skupini je bila vila v Verstovski ulici št. 13. z gospodarskim poslopjem, stavbiščem in vrtom. Ta kompleks je spadal v k. o. Gradiško predmestje pod vložno št. 387. in je bil ocenjen na 849.510 din. Najmanjši ponudek je znašal 424.755 din, varščina pa 84.951 din. V tretji skupini je bil vrt za cenilno vrednost 215.675 din, za najmanjši ponudek 107.837 din in varščino 21.567 din, drugi vrt pa še v četrti skupini za cenilno vrednost 214.075 din, za najmanjši ponudek 107.037 din in varščino 21.408 din.

Dražba se je vršila na predlog glavne upnice Kmetške posojilnice ljubljanske okolice in Ljubljani, katero je na dražbi zastopal njen upravni član g. Fran Skrbec. Kmetška posojilnica se je prijavila tudi kot dražitelja, poleg nje pa še šest interesentov. Med temi so bili trgovina z železino Schneider-Vorovek, posestnik in narodni poslanec Rajko Turk, restavratorka Jospina Slamičeva z Gosposvetske ceste, Matilda Zalta, žena trgovca z železino in končno Ljubljanska kreditna banka, ki je pri dražnji pokazala do »seh dražbenih skupin največje zanimanje. Dražba milijonskega imetja je bila opravljena v teku slabe ure. Smoletovo hišo je izdružila predlagateljica Kmetška posojilnica sama za 2,360.000 din torej za vsoto pod cenilno vrednostjo. Vse ostanke tri skupine, v katere je spadala vila v Verstovski ulici z vsemi pridažajočimi objekti in oba vrta, katerih skupna cenilna vrednost je znašala 1.279.250 din, pa je izdružila Ljubljanska kreditna banka po svojem zastopniku upravnemu članu g. dr. Franu Pavlinu za najnižje ponudbe, ki so skupno znašale 639.629 din.

»Fizični zvaničniki«
in še kaj

Čeprav sam komaj za silo pismen, je Martin Škerjanc ustvaril celo mamno fiktivno pisarno, ki je njegovim varovanec na posebnem tipkanem formulirju dostavljala obvestila o tem, kako tečejo njihove reči. V zgornjem levem kotu je bilo natipkano ime instance: Direkcija državnih železnic v Ljubljani, akt sam pa je nosil naslov: Zvanični poziv. Iz besedila, ki je imelo na zunanjo uradno stilizacijo, v resnici pa je bilo zloženo v nekakšni boleštni, shicroni žlobudravščini, se je dalo razbrati, da je prošnja »po intervenciji zvaničnega uradnika državnih železnic v Ljubljani g. Škerjanc Martina« ugodno rešena in da se prosilec namešča za »fizičnega zvaničnika.« Ob zaključku je bilo navržnih še nekaj nerazumljivih, zmehčenih besed, kakor pač preprosti državljan nikoli do konca ne razume korespondence, ki mu jo pošiljajo država in njeni visoki uradi: »Sicer zakote definitivne in turnacije za novo službeno mesto pri državnih železnic.« Spodaj je bilo z isto okorno, komaj pismeno roko podpisanih dvoje nalašč nečitljivih imen, ob katerih je stalo dvoje natipkanih šarf: Prometni referent — Perigijški uradnik. Da je bil akt povsem verodostojen, je imel na koncu še stempelko z naslednjim jasno in čisto odtisnjenim besedilom: Der Local-Bevollmächtigte des allgemeinen Verbandes der Südbahnbediensteten. (Krajevni pooblaščenec splošne zveze uslužbencev južne železnice.)

»Fizični zvaničniki«
in še kaj

Čeprav sam komaj za silo pismen, je Martin Škerjanc ustvaril celo mamno fiktivno pisarno, ki je njegovim varovanec na posebnem tipkanem formulirju dostavljala obvestila o tem, kako tečejo njihove reči. V zgornjem levem kotu je bilo natipkano ime instance: Direkcija državnih železnic v Ljubljani, akt sam pa je nosil naslov: Zvanični poziv. Iz besedila, ki je imelo na zunanjo uradno stilizacijo, v resnici pa je bilo zloženo v nekakšni boleštni, shicroni žlobudravščini, se je dalo razbrati, da je prošnja »po intervenciji zvaničnega uradnika državnih železnic v Ljubljani g. Škerjanc Martina« ugodno rešena in da se prosilec namešča za »fizičnega zvaničnika.« Ob zaključku je bilo navržnih še nekaj nerazumljivih, zmehčenih besed, kakor pač preprosti državljan nikoli do konca ne razume korespondence, ki mu jo pošiljajo država in njeni visoki uradi: »Sicer zakote definitivne in turnacije za novo službeno mesto pri državnih železnic.« Spodaj je bilo z isto okorno, komaj pismeno roko podpisanih dvoje nalašč nečitljivih imen, ob katerih je stalo dvoje natipkanih šarf: Prometni referent — Perigijški uradnik. Da je bil akt povsem verodostojen, je imel na koncu še stempelko z naslednjim jasno in čisto odtisnjenim besedilom: Der Local-Bevollmächtigte des allgemeinen Verbandes der Südbahnbediensteten. (Krajevni pooblaščenec splošne zveze uslužbencev južne železnice.)

»Fizični zvaničniki«
in še kaj

Čeprav sam komaj za silo pismen, je Martin Škerjanc ustvaril celo mamno fiktivno pisarno, ki je njegovim varovanec na posebnem tipkanem formulirju dostavljala obvestila o tem, kako tečejo njihove reči. V zgornjem levem kotu je bilo natipkano ime instance: Direkcija državnih železnic v Ljubljani, akt sam pa je nosil naslov: Zvanični poziv. Iz besedila, ki je imelo na zunanjo uradno stilizacijo, v resnici pa je bilo zloženo v nekakšni boleštni, shicroni žlobudravščini, se je dalo razbrati, da je prošnja »po intervenciji zvaničnega uradnika državnih železnic v Ljubljani g. Škerjanc Martina« ugodno rešena in da se prosilec namešča za »fizičnega zvaničnika.« Ob zaključku je bilo navržnih še nekaj nerazumljivih, zmehčenih besed, kakor pač preprosti državljan nikoli do konca ne razume korespondence, ki mu jo pošiljajo država in njeni visoki uradi: »Sicer zakote definitivne in turnacije za novo službeno mesto pri državnih železnic.« Spodaj je bilo z isto okorno, komaj pismeno roko podpisanih dvoje nalašč nečitljivih imen, ob katerih je stalo dvoje natipkanih šarf: Prometni referent — Perigijški uradnik. Da je bil akt povsem verodostojen, je imel na koncu še stempelko z naslednjim jasno in čisto odtisnjenim besedilom: Der Local-Bevollmächtigte des allgemeinen Verbandes der Südbahnbediensteten. (Krajevni pooblaščenec splošne zveze uslužbencev južne železnice.)

»Fizični zvaničniki«
in še kaj

Čeprav sam komaj za silo pismen, je Martin Škerjanc ustvaril celo mamno fiktivno pisarno, ki je njegovim varovanec na posebnem tipkanem formulirju dostavljala obvestila o tem, kako tečejo njihove reči. V zgornjem levem kotu je bilo natipkano ime instance: Direkcija državnih železnic v Ljubljani, akt sam pa je nosil naslov: Zvanični poziv. Iz besedila, ki je imelo na zunanjo uradno stilizacijo, v resnici pa je bilo zloženo v nekakšni boleštni, shicroni žlobudravščini, se je dalo razbrati, da je prošnja »po intervenciji zvaničnega uradnika državnih železnic v Ljubljani g. Škerjanc Martina« ugodno rešena in da se prosilec namešča za »fizičnega zvaničnika.« Ob zaključku je bilo navržnih še nekaj nerazumljivih, zmehčenih besed, kakor pač preprosti državljan nikoli do konca ne razume korespondence, ki mu jo pošiljajo država in njeni visoki uradi: »Sicer zakote definitivne in turnacije za novo službeno mesto pri državnih železnic.« Spodaj je bilo z isto okorno, komaj pismeno roko podpisanih dvoje nalašč nečitljivih imen, ob katerih je stalo dvoje natipkanih šarf: Prometni referent — Perigijški uradnik. Da je bil akt povsem verodostojen, je imel na koncu še stempelko z naslednjim jasno in čisto odtisnjenim besedilom: Der Local-Bevollmächtigte des allgemeinen Verbandes der Südbahnbediensteten. (Krajevni pooblaščenec splošne zveze uslužbencev južne železnice.)

»Fizični zvaničniki«
in še kaj

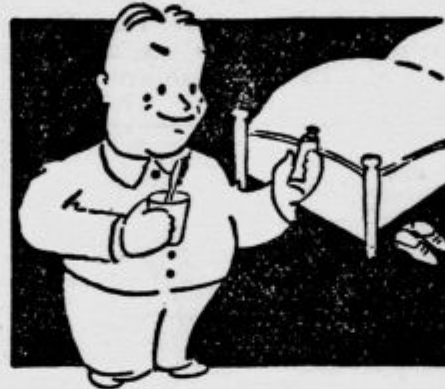
Čeprav sam komaj za silo pismen, je Martin Škerjanc ustvaril celo mamno fiktivno pisarno, ki je njegovim varovanec na posebnem tipkanem formulirju dostavljala obvestila o tem, kako tečejo njihove reči. V zgornjem levem kotu je bilo natipkano ime instance: Direkcija državnih železnic v Ljubljani, akt sam pa je nosil naslov: Zvanični poziv. Iz besedila, ki je imelo na zunanjo uradno stilizacijo, v resnici pa je bilo zloženo v nekakšni boleštni, shicroni žlobudravščini, se je dalo razbrati, da je prošnja »po intervenciji zvaničnega uradnika državnih železnic v Ljubljani g. Škerjanc Martina« ugodno rešena in da se prosilec namešča za »fizičnega zvaničnika.« Ob zaključku je bilo navržnih še nekaj nerazumljivih, zmehčenih besed, kakor pač preprosti državljan nikoli do konca ne razume korespondence, ki mu jo pošiljajo država in njeni visoki uradi: »Sicer zakote definitivne in turnacije za novo službeno mesto pri državnih železnic.« Spodaj je bilo z isto okorno, komaj pismeno roko podpisanih dvoje nalašč nečitljivih imen, ob katerih je stalo dvoje natipkanih šarf: Prometni referent — Perigijški uradnik. Da je bil akt povsem verodostojen, je imel na koncu še stempelko z naslednjim jasno in čisto odtisnjenim besedilom: Der Local-Bevollmächtigte des allgemeinen Verbandes der Südbahnbediensteten. (Krajevni pooblaščenec splošne zveze uslužbencev južne železnice.)

»Fizični zvaničniki«
in še kaj

Čeprav sam komaj za silo pismen, je Martin Škerjanc ustvaril celo mamno fiktivno pisarno, ki je njegovim varovanec na posebnem tipkanem formulirju dostavljala obvestila o tem, kako tečejo njihove reči. V zgornjem levem kotu je bilo natipkano ime instance: Direkcija državnih železnic v Ljubljani, akt sam pa je nosil naslov: Zvanični poziv. Iz besedila, ki je imelo na zunanjo uradno stilizacijo, v resnici pa je bilo zloženo v nekakšni boleštni, shicroni žlobudravščini, se je dalo razbrati, da je prošnja »po intervenciji zvaničnega uradnika državnih železnic v Ljubljani g. Škerjanc Martina« ugodno rešena in da se prosilec namešča za »fizičnega zvaničnika.« Ob zaključku je bilo navržnih še nekaj nerazumljivih, zmehčenih besed, kakor pač preprosti državljan nikoli do konca ne razume korespondence, ki mu jo pošiljajo država in njeni visoki uradi: »Sicer zakote definitivne in turnacije za novo službeno mesto pri državnih železnic.« Spodaj je bilo z isto okorno, komaj pismeno roko podpisanih dvoje nalašč nečitljivih imen, ob katerih je stalo dvoje natipkanih šarf: Prometni referent — Perigijški uradnik. Da je bil akt povsem verodostojen, je imel na koncu še stempelko z naslednjim jasno in čisto odtisnjenim besedilom: Der Local-Bevollmächtigte des allgemeinen Verbandes der Südbahnbediensteten. (Krajevni pooblaščenec splošne zveze uslužbencev južne železnice.)

Polna nabiralna pola

Človek skoraj ne bi mogel verjeti, če ne bi policija imela akta v rokah in moč ne bi sedel za zapah. Kje vse in v koliko primerih je Martin Škerjanc vršil svoje posredniške posle, preiskava ni mogla ugotoviti. A ne more biti dvoma, da jih je bilo precej več, kakor bi jih bil Škerjanc sam pripravljen priznati. Znano je namreč, da ljudje, ki na podoben način nasedejo sleparju, nikoli ne marajo s svojo nesrečo na dan in raji na tihem potrpe, kakor da bi svojo sramoto dajali drugim v zobe. Kdor je v stiski, je zmerom zaupen in lahkoveren, ker ve, da mu samo resnična človeška dobrota lahko pomaga naprej in zato gre Martinom Škerjancem pšenica tako dobro v klasje. Polog svojih zvez z železnico upravo je zgradil Škerjanc še neko drugo majhno, a že takoj od kraja dobrodoče podjetje. Natipkal si je lepo rubricirano nabiralno polo, katere glava je izdajala, da je zbirka namenjena za nekakšen »Kmetijski Agron.« Beseda Agron je kajpak spet brez vsakega smisla, odcepljena je od izraza agronom oziroma agronomija. Čeprav namen torej ni bil ravno jasen, je Martin Škerjanc kaj hitro izpolnil celo prvo stran z imeni darovalci. Če policija ne bi bila prekinila njegovega človekoljubnega dela, bi mu bil ta »Kmetijski Agron« vrgel gotovo še lepe denarce.

Človek nikoli vsega ne ve.

Mnogi ljudje si sicer zjutraj čistijo zobe, toda predno gredo spat pozabijo na to za zdrave važno delo. In vendar je temeljito čiščenje zob zvečer važnejše kot zjutraj. Sicer se začno ostanke hrane med zobmi kisati in povzročijo zobno gnilobo (karies), ki se je vsak boji. Zato zjutraj kot prvo in zvečer kot zadnje Chlorodont.

Domači proizvod.

Chlorodont

Po 15 letih je prišel do svojih tisočakov Zanimiva in poučna zgodba o kravjih kupčijah

Rakek, 3. novembra. Med poslovnimi ljudmi je vzbudil precej govoric neobičajen primer, ko je prišel trgovec šele po 15 letih do svojega denarja. Poslužil se je svoje pravice le-teče rubelji, s katero svojemu dolžniku zaplenil denar ali pa poljubno robo, kjerkoli smatraš za potrebno, da boš kril svoje terjatve.

Zivinska trgovca K. in B. sta pošiljala leta 1922 cele vagonne živine v Italijo. Kupčija je dobro kazala, najprej sta začela z enim vagonom, nato z dvema, pošiljke pa so se kmalu povaljale. Trgovca K. ki je v vročem poletju odpeljal zakladno živino v Italijo, je ob povratku trdil, da mu je grozila nevarnost, in mako pokvarjenega mesa skoro ne bi več mogel vnoviti; zato ga je dal za vsako ceno in namesto dobička sta imela oba kompanjona izgubo. Trgovca K. je še trdil, da je moral prodati meso celo takim tvežnikom, kjer sploh ni dobil gotovine.

Nekaj časa je trgovca B. čakal, pričakal pa ni nič. Vsa zadeva se mu je zdelala močno sumljiva, pozvedoval je sam in tja in dognal, da je njegov kompanjon

istorijo precej napihnil. Pozval ga je, naj mu klakor, kar mora plačati, ter je seveda prekinil z njim nadaljnje poslovne zveze. Obenem je vložil proti trgovcu K. tožbo, in so mu priznali, da je upravičen zahtevati izgubljeni znesek. Dobil pa takrat ni ničesar.

Po tistem je pretečlo zdaj že 15 let, pota obeh mož pa se niso več križala, ker se je K. izselil. Pred dnevi pa sta se moža spet srečala na nekom dolezenskem sejmu. Tedaj je zvedel B., da gre njegovevemu staremu znancu spet dobro in da živahno kupčuje. Odločil se je, da se bo poslužil pravice, ki mu jo daje le-teča rubeljen. Brž se je odpravil na obmejno postajo in Rakek ter je pričakal njegov vagon plomenske živine. Zaplenil je ves vagon, Stopiti je moral še na pristojno sodišče v Cerkljico. Tam so mu priznali pravico do zaplenbe in ko je dospel lastnik živine K. na Rakek je razočaran priznal, da bo ob živino, če ne poravnava starega dolga, ki je medtem narasel na 35 tisočakov. Hočeš, nočeš, je moral po novce in stara zadeva je spravljena s sveta.

Bicikelj ukradeš lažje kakor konja Varnostni organi odkrivajo nove tatinske družbe

Ljubljana, 4. novembra.

»Polijski« dnevniki, najmanjši in najmanj znani dnevniki dravske banovine, ki izhaja le v omejeni nakladi za interno uporabo orožniških postaj in policijskih ekspozitur, ima dan za dnevno najbolj obširno rubriko: Tatvine koles. Te vrste tatvine so po vsej priliki nekakšna specialiteta naše ožje domovine, saj v nobeni drugi pokrajini države ni bicikelj tako razširjen kakor pri nas. Kraja koles pa je obenem eden najlažjih tatinskih opravkov, da kolesarski tatovi v kriminalnem občestvu najbrž ne predstavljajo nič bolj spoštovanega vredne vrste, kakor je bil včasih ugled konjskih tatov. Da izmakne kolo, prislonega k zidu pred uradom ali gostilno, ni treba človeku pač skoraj nobenega rizika, povrh pa mu pomaga še dejstvo, da kolo tatu nikoli ni v breme, temveč je še služja, da se z največjo naglico umakne zasledovalcem. Zato se znajdejo med kolesarskimi tatovi tako pogostokrat mladi fantje, neizkušeni začetniki, a če jim spet enkrat uspe, navadno ostanejo pri stroki. Kakor je zadnja leta naraslo število brezposelnih, tako je tudi ta vrsta kriminala od leta do leta bolj cvetela in te dni se ljubljanska policija ukvarja s celo vrsto kolesarskih zadev, ki spravljajo na dan zmerom nove kuple presenetljivega gradiva.

Mladoletniki na delu

Tako so agentje kriminalnega oddelka aretirali te dni dva mlajša mladoletnika, ki sta z nekaterimi lepimi uspehi stopila na to spletko pot. Nadvse zanimiv, za čas in razmere poučen je primer 15-letnega fanta, si na bogatih staršev na periferiji Ljubljane,

Zasledovanje Jožeta Urbanca

Novo mesto, 4. novembra. Za Jožetom Urbančem, nevarnim razbojnikom in beguncem iz Mrtvic pri Leskovcu, še zmerom ni nobenega sledu, čeprav je pobudo za njegov pregon vzel banska uprava sama v roke in je spravila na noge ves policijski in orožniški aparat. Vsa znamenja kažejo, da ima Jože Urbanec v krajih, po katerih se potika za svojimi pustolovčinami, precej zaslonbe v ljudih, ki ga sproti obveščajo o gibanju orožnikov in ga tako zmerom sproti rešujejo pred roko pravice. Ker stalno izmenjuje svojo znanost, je razbojnika precej težko prepoznati. Na levici ima tetovirano srce s številko 1907, letnico svojega rojstva in doprsko žensko figuro. Orožniki so prešli navodila, da morajo Urbanca zasledovati oprežno, ker je razbojnik dobro oborožen in se bo zasledovalcem gotovo postavil po robu.

Teokarović-evi blagovi imajo napram angleškim še eno odliko več: cenejši so!

To pa je tudi edina razlika med angleškimi in Teokarovićevimi blagovi.

Cene naših blagov za obleke od 120 do 200 dinarjev meter.

Industrija volnenih tkanin

Vl. d. Teokarović i Komp.

Tovarna: Paračin Prodalne: Ljubljana Zagreb Beograd
Gradišče 4 Jurišičeva 4 Knez Mihajlova 35

Osijek Novi Sad Sarajevo in vseh večjih mestih v državi
Kapucinska 14 Trg Oslobođenja 3 Strossmayerova

Štiri goljufije

Zadnji čas je policija v kratkem naletela na štiri podobne primere goljufije, kakršno je zagrešil Martin Škerjanc. Domiselni ljudje so se vrgli na razne dobrodne in podporne zbirke, ki so bile namenjene kajpak le zbiralcem samim. Zato je treba vsvo javnost ponovno opozoriti, naj bo pred vsemi takimi nabirali in posredovalci do skrajnosti previdna, in ljudje naj nikomur ne zaupajo svojih prošelj in denarja, dokler se dodobra ne prepričajo, da imajo opravka z resnim, poštenim človekom.

bral, razprodali v Zagrebu in v okolici. Mahne se je lotil dela tudi na lastno pest. Prišel se je v Maribor in Ljubljano in je samo v Ljubljani ukradel tri kolesa. Mahne je nakradno blago prodal nekemu Miloradu Petljanskemu, ta pa je stvari na sejmihi dalje spravil v denar. Zagrebška policija je doslej zaplenila 7 koles, eno je v mestni zastavljalnici v Zagrebu, štiri pa so zaplenili orožniki v Odri pri Zagrebu. Koliko tatvin bo še prišlo na dan, se zda zdaj še ne more reči. Včeraj se je mudil v Zagrebu nadzorni policijski agentov Tomic iz Ljubljane, ki je poskrbel, da bosta zagrebška in ljubljanska policija skupno do konca razčistili stvar.

Še ena — v Št. Vidu

Tudi orožniki v Št. Vidu nad Ljubljano so prišli te dni na sled drzno organizirani družbi kolesarskih tatov. V Kogovskovi livarni v Št. Vidu je bil od julija zaposlen Jože Hlebš iz Spodnje Hrušice, ki se je s prijateljem Janezom Isteničem lotil posla. Samo v petek in soboto je v Št. Vidu izginilo pet koles, ki jih je pokradel Hlebševa družba. Ko so orožniki napravili na njegovem domu hišno preiskavo, so odkrili celo, dobro organizirano delavnico za razdiranje starih in sestavljanje novih koles. Zaplenili so več posameznih delov, obenem pa so našli celo zbirko raznovrstnega orodja, ki ga je bil Hlebš nakradel v livarni. Hlebš in Istenič policija pridno izprašuje, obenem pa z vncmo isče ostale njune pajdaše.

V gozdu je ponarejal denar

Krško, 2. novembra. Ponovno se je že primerilo, da so se v okolici, posebno ob sejmskih dnevih, pojavili ponarejeni deset in dvajsetdinarski kovanci, ki so jih spravljali v promet razni nepridipravi. Največkrat so postali žrtve le mali ljudje — sejmarji, ki so jim ponarejeni deseta in dvajsetaki bili spretno vsiljeni kot pravi denar. Spretnemu nastopu naših orožnikov se je zahvaliti, da so po večini take tičke obojega spola kaj kmalu izsledili; posebno lep uspeh pa so dosegli v soboto z aretacijo ponarejevalca Franca Jermana iz Češnjice, občine Sv. Peter v novomeškem srežu.

Na službenem obhodu sta bila žandarmerijska narednika g. Klemenc in Japelj. V hribovitem terenu okolice Ardra pri Sv. Duhu sta doznala, da je v hribih hodil tudi nepoznan mož. Pozanimala sta se v okolici po sledih, ki so vodile v zahposelnika Cerovška v Novi gori. Hiša res ni bila prazna in trud ne zastojni, kajti v njej sta izsledila tujca, ki se je sprva izdajal za domačina, a se je moral kmalu udati in povedati resnico, da je Franc Jerman iz Češnjice. Prvemu zanikanju je sledilo drugo, češ da ne opravlja ničesar nepoštenega ali kaznivega. Tudi tu pa se je izkazalo, da ima laž kratke noge, kajti komaj se je tiček zlagal, že je naključje pripravilo izpod sena pod streho zabojček, ki je pri svetlobi pokazal kaj čudno vsebino: 7 klišev za ponarejanje kovancev, od katerih je bilo 6 klišev za 10 dinarske kovance, eden pa za 20 dinarske, dalje potrebno orodje in nekaj zlitine, iz katere je ponarejal denar. Najdeni ponarejeni novce je bil še dokaj dobro izdelan, a brez pravega zvenka.

Spiro teh dokazov je naposled Jerman priznal, da je denar le deloma razpečeval in to dvajsetdinarske kovance v okolici Novega mesta. Potožil pa je, da se v gozdu tak denar res težko dela, ker je ogenj preslab in kovancev tudi ni mogoče dobro stisniti. Pa so mu zato stisnili roke in ga poslali po zadostno temperaturo v Novo mesto.

Gospa Ksenija Vidaličeva na družabnem večeru primorskih akademikov

Na VII. družabnem večeru primorskih akademikov, ki služi socialnim nalogam, bo v soboto 6. t. m. v Trgovskem domu izvajala koncertne točke g. Ksenija Vidaličeva, ki je na svojem debutu-j u vlogi »Mimie iz Puccinijeve opere »La Bohème« že-

la krasen uspeh in je kot naslednica nepozabne Zlate Gjungenac up in nada naše opere.

Na tem koncertu bo pela novejši pesmi rojaka iz Julijske Krajine g. Venturina in operno arjo iz njene najnovejše vloge »Mafinke« v Smetanovi »Prodani nevesti«. Spremljal jo bo mladi dirigent g. Mito Zebra.

Domače vesti

* Slovenska predavanja v nacionalni radio-ur. Strojnik učitelj g. Rudolf Dostal bo 8. t. m. predaval o »Dolnih slovenskih pisateljih«. Skladatelj g. Matja Bravničar bo imel 22. t. m. predavanje: Dr. Benjamin Ipavc najpomembnejši slovenski skladatelj v čitalniški dobi. 29. t. m. bo predaval šef davčne uprave za ljubljansko okolico g. Joža Bekš. Naslov njegovega predavanja je: Davčni uradnik in njegovi vzgojni odnosi do naroda. Opozarjamo tudi na predavanje gospe Zore Stanojevič-Prisekerjeve, katero bo 27. t. m. oddajala beograjska radio-postaja. Naslov tega predavanja je: Slovenske žene kot književnice in novinarke.

* Smrt zaslužnega oficirja in narodnega delavca. V Kragujevcu je umrl upokojeni polkovnik g. Vojislav Glišić, star 56 let. Vojislav Glišić se je rodil v Dolnji Mutnici pri Paraćinu, kjer je bil njegov oče učitelj. Kot oficir se je udeleževal v vseh bojih za osvoboditev in udeležil se je tudi leta 1922. upokojen, se je nastanil v Kragujevcu, kjer se je do svoje smrti po 20-letno in z vidno uspešnostjo v nacionalnem delu. Bil je odbornik raznih nacionalnih organizacij in predsednik Narodne obrane v Kragujevcu. Na bojiščih je zaslužil Karadžordjevo zvezdo in razna druga visoka odlikovanja, a tudi za uspešno nacionalno delo so mu bila izražena priznanja.

* Kongres reformatorske cerkve. V Novem Sadu začenja kongres reformatorske cerkve pod predsedstvom škofa dr. Agostina in svetovnega predsednika reformatorske cerkve dr. Henrika Kurta. Kongresa se udeležujejo tudi nekaj cerkvenih dostojanstvenikov iz inozemstva.

**Kava Hag Vam da, kar ob-
gublja. Ona jamči za vred-
nost najplemenitejših zna-
lih kav, dragoceno aro-
mo in močan okus, kol ga daje-
jo samo najboljše višinske
vrste kave.**

**Oplemenjuje jo tudi skozi
30 let preizkušeni Hag-po-
slopek. Žalo poveljno prija.**

* Na obnem zboru Jugoslovenskega ki-
rurškega društva, sekcija Ljubljana, je bil dne 12. oktobra izvoljen sledeči odbor: predsednik: docent dr. J. Cholewa, Ljubljana, podpredsednik: šef primarij dr. Miro Cernič, Maribor, in šef primarij dr. P. Pehani, Celje, tajnik dr. O. Bajc, Ljubljana, blagajnik dr. Ivan Peršič, Ljubljana, odborniki: dr. Arko V., dr. Brečelj B., dr. Rakovec S. in šef primarij dr. Steinfelner, Celje. Nadzorni odbor: šef primarij v. p. dr. Darganc F., šef primarij dr. Ješe L. in dr. Slavnik L.

* Otvoritev koče na Pungartu. V nedeljo bo neprekinjeno ob vsakem vremenu otvoren in blagoslovljen novi planinski koča na Pungartu, katero je zgradila slovenska podružnica SPD. Koča je zgrajena najmoderneje in lahko v njej prenoči do 70 oseb, ki bo gotovo v ponos našemu Pohorju in bo mnogo pripomogla k še večji popularizaciji našega idiličnega Pohorja. Otvoritev je obenem zvezana s planinskim rajanjem ter bo vse mlado in staro imelo dovolj prilike, da se ne samo navžje dovoli svežega pohorskega zraka, temveč da se tudi pozabava in zaraja pod stoletnimi pohorskimi smrekami. Dostop h koči je najlažji in najprikladnejši od nostaše Dovože.

* Pri motnjah v prebavi, napihnjenosti, vzpehanju in zgag, povzročeni po trdi stolic, je najbolje vzeti zvečer pol čase naravnega »Franz-Josefove« grenčice in jutraj na tešče žolodce isto količino. Prava »Franz-Josefova« voda se je vedno izkazala za popolnoma zanesljivo sredstvo za iztrebljanje črevesja.

Ogl. reg. br. 1503/1936

* Smučarski klub Dvojice Moistrana vabi vse prijatelje v nedeljo 7. t. m. v Moistrano v hotel »Triglav« na svoj veliki smučarski trening plan. Start ob 15. Prijava dne 5. Na cilj pride vsak, ker vodi ga poskočni takt. Okrepilo pa sladko, da vsak vesel ga bo. Po snegu že diši, blagajna naša pa ječi. Zato prosimo pridite vsi! Smuk. Na svide-
nje!

* Planinski knjižnice nametša SPD v svojih planinskih kočah. S to akcijo je pričelo že lansko leto ter prešlo od raznih planincev štivo, ki ga doma lahko pogrešajo. V vseh planinskih kočah Osrednjega društva SPD najde planince primerno štivo, da si krajša čas v onih urah, ko ga vremenske prilike zadržijo v postojanki. Izkazalo se je že letos, da je desetletno zbrano in po kočah razdeljeno gradivo nezadostno in da ponekod turisti niso mogli dobiti primernega štiva, kar so bile vse knjige v rokah turistov v koči. Osrednje društvo SPD v Ljubljani ponovno vlnodno prosi vse planince, da pregledajo svoje knjižnice ter poklonijo Slovenskemu planinskemu društvu one izvede, ki jih ne bi rabili. Z zbranim materialom bo SPD izpolnilo svoje planinske knjižnice v svojih kočah. Darovalci naj sporožijo pisarni SPD, Ljubljana, telefon 29-63, kje so knjige pripravljene.

* Vrgoraško polje bo izsušeno. Vrgoraško polje je kompleks plodnega zemljišča, ki je popolnoma obdan od peščenega in skalnatga sveta. Na polju je vsako leto pod vodo kakih 3.200 hektarjev. Že pred vojno so napravili načrt za odvodni kanal, da bi bila rodovitna zemlja zavarovana pred poplavlami. Vsa dela je prekinila svetovna vojna. Šele konec leta 1934. je dela obnovila primorska banovina. Kanal je treba izkopati še na razdaljo kakih 500 m in strokovnjaki upajo, da bo to delo končano do spomladi. Potem bo polje popolnoma izsušeno. V 10 letih je bilo polje osemkrat poplavljen in samo dvakrat v 10 letih so imeli lastniki zemljišč pričakovano žetev. Kanal bo odvajal vodo iz Vrgoraškega jezera v Bačinsko jezero. Stroški bodo sicer veliki, a dosti večje bodo koristi. Povprečna žetev na reguliranem polju bo znašala okrog 600 vagonov, kar predstavlja v denarju preko 8 milijonov. Dosedanje poprečne žetve pa znašajo na

leto komaj kakih 50 vagonov, kar pomeni v denarju okrog 700 tisočakov. Na ta način bo denar, vložen v regulacijo polja, dal 50-odstotne obresti.

* Ogromna škoda od prirodnih nezdov v Bosni in Hercegovini. Strojnikjaki so ocenili škodo, ki so jo povzročile zadnje poplave v Bosni in Hercegovini. Po tej cenitvi iznaša škoda na glavni cesti Sarajevo — Mostar 2 milijona, na železniški progi pa poldrugi milijon. Se vedno so zaposlene velike skupine delavcev, ki popravljajo železniško progo.

**Življenje, kakor ga riše ljubezen:
od slavne pevke do kaznjene in novih obal**
v krasnem glasbenem vefilmu
K NOVIM OBALAM
ZARAH LEANDER WILLY BIRGEL
Glasba: BENATZKY
Premiera danes ob 21.15 uri v Elitnem kinu Matici!
REZERVIRAJTE VSTOPNICE V PREDPRODAJI!

* Avstrijskega turista so okradli. Iz železniškega skladišča na postaji Dovože — Moistrana so neznani storilci ukradli te dni letoviščarju dr. Krakauerju iz Dunaja kovčeg iz rjavega usnja, v katerem je bilo poleg druge drobnjave več ženskega svilenega in moškega perila, več parov ženske in moške obutve in nekaj kosov razne obleke. Okradenec trpi nad 4.000 Din škode.

* Neznani utopljenec v Savinji. Na desnem bregu Savinje v Rimskih toplicah so našli truplo neznanega utopljenca v popolnoma razpadlem stanju, ker je ležalo že več mesecev v vodi. Neznanec je okrog 170 cm visok in je bil srednjih let, oblečen pa je bil v temnorjav suknjič s svetlimi črtami, svetlorjav telovnik, rumen zimski sviter, modre dolge hlače, kakršne nosijo železničarji, težki rjav čevlji pa so bili na petah okovani z rudarskimi žebelji. Vse, kar so mu našli v žepih, so bili 4 dinarji in polovica rumenega glavnika. Oročniki na Zidanem mostu skušajo dognati pokojnikovo ime.

* Beg dveh nevarnih razbojnikov iz kaz-
nilnice. Iz lepoplavske kaznilnice sta zbežala razbojnika Ivan Kurelič in šimo Novak, ki sta bila obsojena na dolgotrajno robijo. Prepili sta omrežje na oknu svoje celice. Novak je bil oblečen v kazniško obleko, Kurelič pa je utekel v sami spodnji obleki in bos. Novak je že pred 6 leti pobegnil iz kaznilnice, se pod tujim imenom dolgo skrival tudi v Avstriji in šele pred 6 meseci so ga prejelali iz Grada.

* Obtoženi navjaleci. Pred sodiščem v Somboru se mora zagovarjati 29 mesarjev, 33 pekov in 19 trgovcev zaradi navjanja cene. Lesne trgovce je sodišče ovadilo občinska uprava. Zgodilo se je, da je neki lesni trgovec ponudil občini vagon drv za 3.000 Din, občina pa je enakovredna drva kupila v Bakraču in je plačala za vagon 2.250 Din. Pri vseh nabavi si je tako občina pridržala okrog 60.000 Din. Predstavniki občine naglašajo, da lesni trgovci brezobzirno izkoriščajo položaj ter navijajo cene. V Somboru in Petrovaradinu bodo zaradi tega maksimirali cene drv.

* Strojvodja je preprečil veliko nesrečo. Na progi Zagreb-Split je pred postajo Siverič strojvodja Ivan Dežman preprečil s svojo prisotnostjo duha veliko katastrofo. Proti postaji je vozil brzovlak iz Zagreba, na tiru pa so blizu postaje stali trije vagoni, čeprav je bila proga signalizirana kot prosta. Na razdaljo kakih 40 metrov je strojvodja Dežman opazil vagona ter ustavil vso kompozicijo. Razen lokomotive in službenega vagona so se pravočasno ustavili vsi vagoni brzega vlaka, lokomotiva je pa drvela naprej ter zadela ob prvi tovorni vagon, ki se je dvignil na lokomotivo. Lokomotiva je tiščala vse tri vagona ekraj do postaje, kjer so se vagoni iztirili. Službenemu osebu in potnikom se ni nič pripetilo, pretrpeli pa so seveda dosti strahu. Brzovlak je imel zaradi te nezgode eno uro zamude.

* Strašna noč dveh zaljubljenec. Mladenič Jerko Pree iz Bivoljskih brd v mostarški okolici se je zaljubil v neko vasko Lepotico, a ker je bila njegova snubitev od staršev dekleta odbita, se je Jerko po stari tradiciji zatekel k otmicu. S pomočjo nekega sorodnika je deklo ponosil odvesti s seboj in v vasi oristan Neretve je bilo že vse pripravljeno za poroko. Zaljubljenca sta se s spremljevalcem ponoči ukrcala v čoln, čeprav je bila Neretva močno narasla. Blizu nasprotnega brega so valovi čoln prevrnili, zarobenca in spremljevalca pa so se srečno odklenili neke vrbe, ki je štelila iz vode. Na vrbi so prebili strašno noč in šele jutraj jih je rešil neki ribič. Vest o budem življenju obeh zaljubljenec se je razširila tudi po domači vasi in dekletovi etarši so se omečali, videč, da je tudi usoda mlademu paru nenavadno naklonjena. Svato-
vanje je bilo prav veselo.

* Udeležite se izleta v Trst, dne 13. in 14. novembra. Prihaja spremlja izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, hotel Slon, telefon št. 26-45. Vhod iz Prešernove ulice.

* Putnik sporoča, da je redni promet na progi Raška Gora — Mostar, ki je bil zaradi poplavl ustavljen, zonet odprt.

Eno srce — ena RADENSKA.
Govorica JOS KEICH sprejema mehke
va. pisara in lika tovarna Jos Reich?

Iz Ljubljane
u— Lepo darilo univerzi. Iz pisarne rektorata naše univerze smo prejeli: Kako globoko pojmujemo važnost univerze za naš narod naši gospodarski krogi, je dokazala tudi plemenita gesta tvornice Medic-Zankl d. o. z. iz Ljubljane, ki je darovala ljubljanski univerzi dragocen astro-
nometri daljnogled z namenom, da podpre njena znanstvena stremjenja in študijsko delo slušateljev. Darovalki vse priznanje in iskrena hvala!

u— Rodoljub Ljubljanski, ki imate srce za trpeče brate za mejami, posetite jutri zvečer šempetarskih Cirilmetodarjev »Martinovance«, pri Zupančiču na Ahac-
ljevi cesti. S tem zadostite svoji narodni dolžnosti, obenem se boste pa tudi res prav priučno zabavali. Pridite!

u— Seja o božičnem obdarovanju stro-
makov. Karitativne organizacije in ljub-
ljanska občina so izvedle lani božično ob-
darovanje siromašnih prebivalcev po skup-
nem načrtu. To sodelovanje naj bi ostalo
trajno, zato vabi mestno poglavarstvo vse
karitativne in socialne organizacije, ki
žele tudi letos sodelovati pri izvedbi bo-
žičnega obdarovanja, da se po svojih za-
stopnikih udeležijo prvega sestanka, ki bo
drevi ob 18. v mestni sejni dvorani. Na
dnevem redu je razgovor o načinu letoš-
njega obdarovanja. Posebnih vabil občina
ni razposlala.

u— Uprava kina Matice obvešča, da je
danes ob 21.15 premiera krasnega lju-
benškega in glasbenega vefilma »K no-
vim obalam«.

**Življenje, kakor ga riše ljubezen:
od slavne pevke do kaznjene in novih obal**
v krasnem glasbenem vefilmu
K NOVIM OBALAM
ZARAH LEANDER WILLY BIRGEL
Glasba: BENATZKY
Premiera danes ob 21.15 uri v Elitnem kinu Matici!
REZERVIRAJTE VSTOPNICE V PREDPRODAJI!

u— Opozarjamo na predavanje v društvu
»Pravnik« v soboto ob 20. v salonu ra-
stavrarije Slamič. Predava g. dr. Fran Ska-
berne o »Pravici iz kongresa mednarodne
zveze odvornikov v Parizu«. Vabljeni so vsi
člani in prijatelji društva.

INTENZIVNO DELO
ustvarja uspeh v življenju. Edino zdravi
in močni ljudje zamorejo popolnoma
razviti svojo duševno in telesno sposob-
nost ter korakati od uspeha do uspeha.
Sile, ki se porabljajo za čas dela, naj-
bolje obnovi koncentrirana krepljena hra-
na Ovomaltine. 2—3 žlice Ovomaltine v
mleku za predjuzek in južno ustvarjajo
novo moč, ki zagotovi uspešno delo.

Samo z Ovomaltine se doseže
Ovomaltinski uspeh.
Stolisico so že to izkusili.
Prepričajte se tudi Vi!
Kupite še danes

Škatlico zdravja — škatlico Ovomaltine!
Dobiva se povsod, počeniš od din 6.50.

u— JNAD Jadran poziva svoje članstvo,
da se sigurno udeležijo članskega se-
stanka, ki bo drevi ob 20. zvečer v društveni čital-
nici v areni Narodnega doma. Pred sestankom
bo predavanje univ. prof. dr. F. Vebra
o temi: Filozofski temelji nacionalizma.
Udeležba je za vse članstvo, zlasti pa za no-
vince strogo obvezna. — Odbor.

**Jesenski čas je najbolj primeren,
da si napolnite album s fotografi-
jami, ki ste jih napravili v polet-
nih mesecih. Iz mnogih Vaših ne-
gativov bi se dale napraviti lepe
povečave, ki bi krasile zbirko fo-
tografij iz Vašega življenja. Ako
želite res dovršene povečave za
kompletiranje albuma, Vam bo
po znatno znižanih cenah izdelal
vse povečave Foto Tourist — Loj-
ze Smuc, Ljubljana, Aleksandrova
cesta št. 8**

u— 50 let državnega obrtnega šolstva
v Ljubljani. Poziv absolventom in absolvent-
kam. Današnja državna tehnična srednja šola
z delovodsko, moško in žensko obrtno
šolo v Ljubljani se je razvila iz dveh dr-
žavnih obrtnih strokovnih šol, na katerih
se je začel pouk leta 1888. Zavod je stopil
v 50. šolsko leto. Meseca junija 1938 bo za-
vod proslavil svojo 50letnico z veliko šol-
sko razstavo in izdanjem obširnega spo-
mnega izvestja. Poleg vseh domačih šol-
skih oddelkov in banovinskih šol za glas-
bilo se bodo razstave udeležile s svojimi iz-
delki tudi vse druge obrtne in industrijske
šole v dravski banovini (Osrednji zavod za
ženske domače obrti v Ljubljani, tekstilna
šola v Kranju, rudarska šola v Celju, ple-
tarska šola v Ptuj, ženska obrtna šola v
Mariboru) in morebiti tudi oddelke nadalje-
valne šole. Spominski izvestje bo vsebovalo
zgodovino, delovanje in vse osebne in sta-
tistične podatke vseh obstoječih in bivših
(Kočevje, Idrija, Gorica, Trst itd.) obrtnih
in industrijskih šol in vseh raznih strokov-
nih izobraževalnih tečajev na slovenskem
zemlju. Dodani bodo pregled in statistika
vseh tehničnih srednjih, obrtnih in in-
dustrijskih šol v kraljevini Jugoslaviji in tu-
di splošni spisi o pomenu in nalogah takih
šol. Šolska uprava vabi absolvente in ab-
solventke vseh bivših in današnjih šolskih
oddelkov zavoda vseh let od 1891 do 1937,
da ji čim prej javijo svoje naslove z naved-
bo zadnjega šolskega leta in današnjega
poklica.

u— Glasbenemu občinstvu! Drevi bo v
františkanski dvorani koncert »Ljubljanske-
ga godalnega kvarteta«, katerega tvorijo na
ši priznani virtuozi, g. profesorji L. Pfei-
fer (I. violina), F. Stanič (II. violina), V.
Šestak (viola) in G. Müller (čelo). Skrbno
izbrani spored vsega obsega skladbe
Haydna, Ravela in Dvořaka, ki predstavljajo
višek kvartelne literature, naši odlični
izvajalci pa so nam v polni meri zanesli
porok za dovršeno izvedbo. Vso našo kul-
turno glasbeno javnost, člane in abonente
Društva glasbene akademije opozarjamo na
ta edinstveni glasbeni večer. Začetek kon-
certa bo točno ob 20. Vstopnice so v prodaji
in koncertni poslovalnici in františkanski pa-
saži.

u— Foersterjevo glasbeno razstavo, ki
jo otvori Glasbena Matica ljubljanska v na-
delju 7. t. m. ob pol 12. bo vpeljal kratek
koncertni program. Najprej zapoje Slove-
nski vokalni kvintet enega Foersterjevih naj-
boljših moskih zborov »Povejte vse plani-
ne«, ki je svoj čas izšel v »Novih akordih«
in se je posebno v predvojni dobi pel z
vsem iskrenim navdušenjem. Zatem zaigra
znana naša pianistka gospa Marta Oster-
Valjalova 5 krajših Foersterjevih klavir-
skih skladb, gđc. Polajnarjeva pa zapoje 3
samospave s spremljevanjem klavirja. Za-
tem otvori razstavo v imenu Glasbene Ma-
tice predsednik dr. Vladimir Ravnihar, g.
France Marolt pa bo dal kratek pregled raz-
stave. K otvoritvi najljubnejše vabimo. Iste
dan, zvečer ob pol 6. uri je v stolnici kon-
cert Foersterjevih cerkvenih skladb, v po-
nedeljek 8. t. m. ob 20. pa v veliki unio-
niški dvorani koncert Pevske zveze, na katerem
bo nastopilo pod vodstvom prof. Marka Ba-
juka 350 pevki in pevcev. Vstopnice za oba
koncerta v knjigarni Glasbene Matice na
Kongresnem trgu.

u— Skavtska razstava ostane odprta še
ves ta teden vsak dan popoldne in v ne-
deljo ves dan na Velesejnu, glavni vhod.
Oglejte si zanimivo razstavo, ki prikazu-
je delovanje in življenje v svetovni skavt-
ski organizaciji.

u— Zimska pomožna akcija. Zima je
pred durni in siromaki so v velikih skrbih.
Tudi mestna občina se pripravlja na to do-
bo in bo za siromake storila, kar bo mo-
glo. Vendar mora prositi občane, da ji pri
tem delu pomagajo. To pot gre za preskro-
siromakov z obleko in obutvijo. Mnogo je
obrabljenih oblek in obuvav po mestanskih
hišah, samo volje je treba, pa najde gospo-
dinja gotovo kak kos, ki je svojemu dose-
danemu gospodarju doslužil, ki pa more bi-
ti dragocen za siromaka. Mestna občina bo
v prvi polovici prihodnjega tedna na raznih
krajih mesta nabirala ponošeno obleko in
obutvijo ter jo v svojo postavila na javne
krajce mize in zaupnike, ki bodo spreje-
mali darovano blago. V imenu siromakov
prosi občina prebivalstvo, da naj se te dni
spomni revežev in naj daruje ono blago,
ki ga samo ne porablja več. Vse bo dobro:
stare suknje, hlače, suknjiči, krila, perilo,
nogavice, čevlji, galoše, klobuki itd. Mest-
na občina bo to zbrala in delila med siro-
make. Nabiranje bo le ob suhem vremenu.
V tem primeru bodo nabirane mize po-
stavljene v ponedeljek 8. t. m. na Vodniko-
vem trgu in na trgu v Sp. Šiški, v torek 9.
t. m. na Kongresnem trgu in Za Bežigradom,
v sredo 10. t. m. na Šentjakobskem
trgu in pred šolo v Mostah in v četrtek 11.
t. m. pred kavarno »Evropo« in pred cerkvi-
jo na Viču. Nabiranje bo vselej od 9. do 15.
ure. Gospodinje, pripravite svoj dar!

Za preproge trajna
Smyrna volna
TONI JAGER,
Kongresni trg 1, Ljubljana

u— Gluhonemi bodo nastopili na Viču.
Društvo gluhonemih v Ljubljani si je na-
delo velevažno nalogo, da z javnimi na-
stopi poveža javnosti, kako vzgaja in skr-
bi za najbednejše med nami. Društvo skr-
bi, da se gluhonemi izobražujejo vsestran-
sko in da prav lahko opravljajo tisto kar
zdravi ljudje. Pod strokovnim vodstvom
učitelja g. V. Rupnika je družina gluho-
nemih nastopila po naši domovini z naj-
večjim uspehom. Tako bomo imeli priliko
videti nastop društva gluhonemih tudi na
Viču v Šolskem domu v nedeljo ob 20.
Uvodno besedo o gluhonemih bo spregov-
ril tajnik društva g. C. Sitar, nakar bodo
igralci vprizorili v režiji g. V. Rupnika ša-
ljivo enodejanko in resnejšo enodejanko.
Vabimo viško občinstvo, da v velikem šte-
vilu poseti nastop gluhonemih in izkaže
sočustvovanje z najbednejšimi, ki so oro-
pani sluha in govora. Sprejmite vlnodno te
dni prodajalce vstopnic v svojih stanova-
jih in izkažite jim vso naklonjenost. V
nedeljo pa napolnite šolsko dvorano do
krajca.

u— Akademski Jadranski straža opozar-
ja, da jutri ne bo plesne vaje. Prihodnja
plesna vaja bo zopet v soboto 13. t. m.
Odbor.

u— Martinovance šempetarskih CM
podružnic bo 6. t. m. zvečer pri Zupančiču
na Jegličevi cesti 15. Večer bo prav prije-
ten, kakaj, na sporedu so srečolov, licitaci-
ja goske in nebroj drugih zabav. Za pijačo
in prigrizek bo tudi dobro preskrbljeno.
Na svidenje!

u— V drugi sezoni samomorov. Za po-
mladjo, ko sprejema zemlja vase največ
obupancev nad življenjem, so jesenski dne-
vi tisti čas, ki nam prinaša največ samo-
morov. V sredo so reševalci in policija
moralii intervenirati v dveh takih primerih.
V poznih večernih urah so ljudje našli na
cesti ob zrnajskem mostu mlado žensko
nezavestno, poleg nje pa steklenico, iz ka-
tere je močno dišalo po lizolu. Reševalci
so na poziv takoj prihitali in odpeljali
kandidatko smrti v bolnišnico, kjer so
spoznali v njej 28-letno brezposelno šiviljo
Slavko M. iz Bohoričeve ulice. V bolnišni-
ci so ji izpraznili želodce in ji vrnili živ-
ljenje. Popoldne okrog 14. pa je bila poli-
cijska uprava obveščena, da leži na pro-
gi blizu letališča razmesarjeno truplo mla-
dega človeka. Komisija, v kateri sta bila
zdravstveni svetnik dr. Lapajne in de-
žurni uradnik Kette, je takoj pohitela na
mesto in ugotovila, da gre za truplo mi-
zarskega pomočnika Ivana Sengerja z Vi-
ča. Virgel se je pod osebni vlak, ki odhaja
ob 13.35 z glavnega kolodvorja proti Ma-
riboru. Kaj je mladega moža, ki je zapu-
stil ženo in dva otroke, poglaval v smrt,
preiskava ni mogla ugotoviti.

u— Drzen poizkus tatvine dragocenih
preprog. V sredo zvečer so neki bosanski
prekupačevalci poizkusili na drzen način iz-
makniti večjo količino perzijskih preprog,
vrednih okrog 70.000 din, ki so bile lastni-
na znanega trgovca Aleksandra Milutina
z Bleiweisove ceste. Milutin se je bil do-
govoril z neko svojo znanco na Poljskani
cesti, da bo za nekaj časa shranil prepro-
ge na njenem stanovanju. Naročil je po-
strežčka, da jih prepelje, a ker se je mož
spetoma napil, je zgrešil naslov in jih je
nazadnje odložil pri g. Vrhunčeviću na Po-
ljanski cesti 17, ki o stvari ni imela poj-
ma in je dragoceno tovor prevzela samo,
ker je znal biti postrežček dovolj siten in
vsiljiv. Ko sta se z gospo pričakala na
pragu, sta čisto slučajno prišla mimo dva
bosanska prekupačevalca, ki sta na mah
uganila, da bi se iz zadeve dal kovati ra-
pital. Malo pozneje je neznan, črno or-
ečen gospod v srbohrvaščini jagovoril po-
strežčka Jožeta Kalčiča na glavnem kolod-
voru in mu naročil naj gre h g. Vrhun-
čeviću, prevzame preproge in jih prepelje v
gostilno Pod lipo na Borštnikovem trgu.
Izprva je gošpa branila izročiti blago,
ki je na tako čuden način romalo po Ljub-

KINO
MATICA
Samo ob 16. in 19.15 uri veliki pustolovski
film po romanu Jacka Londona
UPOR NA LADJI ELSINORE
Jean Murat Winna Winfried
Ob 21.15 uri premiera krasnega ljubezen-
skega in glasbenega vefilma
K NOVIM OBALAM
Zarah Leander Willy Birgel
Glasba: Benatzky

SLOGA
PREMIERA! Vefilm pretresljive vsebine
in romantične ljubezni
PARADA SMRTI
V glavnih vlogah: Friderik Marsch, Warner
Baxter, Lionel Barrymore in lepa June
Langova.
Preskrbite si vstopnice v predprodaji!

UNION
V Benetkah odlikovani film
MLADOST
Film obravnava življenje mladega pariškega
dekleta, ki ga predstavlja Lisette Lanvin.
Predstave danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri

ljani, nazadnje pa je pristala, a je mo-
žna sledila na cesto in opozorila policijo.
Pod lipo ni bilo nikogar, ki bi bil drago-
ceni tovor prevzel, a takoj za postrežkom
je bila na mestu tudi policija, ki je pre-
proge prevzela na svojo skrb. Sleparskim
Bosancem je policija na sledi.
u— Tatvina starinske slike iz cerkvice
v Štepanji vasi. Iz kapelice božjega groba
v Štepanji vasi je na nepojasnjen način
izginila starinska olinata slika, ki je pred-
stavljala Marijo kot dobro gospo s skupi-
no otrok. Pred kratkim je hodil okrog bo-
žjega groba starejši možki, ki se je živo
zanimal za sliko in jo je hotel na vsak
način kupiti od cerkvenega predstojništva.
Ker so kupčijska prizadevanja ostala brez
uspeha, sumi policija, da je slika izginila
z njim.

KINO IDEAL
Danes! PREMIERA: Danes!
Prvič v Jugoslaviji:
najbolji film letošnje seziže
**„Divne laži
Nine Petrovne“**
Fernand Gravey — Isa Miranda
Predstave ob 16., 19. in 21.15 uri

Iz Celja
e— II. strelske tekme celjske šolske
župe se bodo pričele v nedeljo 7. t. m. ob
pol 9. dopoldne na srelišču v Pečovniku pri
Celju in bodo trajale ves dan. Tekmovali
bodo člani in naraščalniki, prvi v treh po-
lozjih, leže kleče in stoje, drugi samo le-
že z naslonom in brez naslona puške. Tek-
movalec odda v vsakem položaju po pet
strelav. Uvodoma bosta vsakemu dovoljeni
po dva poskusna strela. Tekme bodo za pe-
deline in za vrste društev.
e— Nusilovo komedijo »Dr. o« vpri-
zela ljubljanska drama danes ob 20. v cel-
jskem gledališču v režiji g. Bratka Krefta.
Sodelujejo dame Nablocka, P. Juvanova, Ra-
karjeva, Levarjeva, Slavčeva, M. Danilova
in Bolharjeva ter g. Cesar, Daneš, Dreno-
vec, Jerman in Gregorin. Predstava je za
abonma.

e— Ukinitve nedeljskega obratovanja v
mesnicah in na stojnicah. Združene mesar-
jev in klobasičarjev v Celju sporoča, da
bodo v smislu oblastvenih dolozil mesnice
in stojnice v območju mestne občine cel-
jske ob nedeljah in praznikih od nedelje 7.
t. m. do 15. maja 1938. ves dan zaprte. Ob-
činstvo se opozarja, da si nabavi meso že
v soboto oziroma na dan pred praznikom.
e— Gozdni čuvaj ga je obstrlel. V sredo
je gozdni čuvaj Fedran iz Smilavca pri
Škofji vasi zalotil v revirju pri Škofji vasi
16-letnega posestnikovega sina Rudolfa Ven-
gusta z Ljubčane pri Celju. Fedran je po-
zval Vengusta, naj obstane. Ker se pa Ven-
gust pozivu ni odzval, je Fedran pomeril
proti njemu z loveko puško in sprožil. Naboj
je udaril Vengusta v levo nogo. Vengusta
so oddali v celjsko bolnišnico.

Vremenska poročila
Dan je dolg od 9 ur 57 minut do 8 ur 41
minut in se do konca meseca skrči za 1
uro 16 minut.

P. 5. Emerik	
S. 6. Lenko	večinoma lepo, topleje
N. 7. Zdenka	
P. 8. Bogomir	
T. 9. Božidar	
Teodor	deževno
S. 10. Andrej A.	</

e— Štiri hude nesreče. V ponedeljek je padel 34-letni, pri trdki Stermecki v Celju zaposleni sluga Josip Kranjc iz Medloga pri delu po stopnicah in si poškodoval hrbtenico. V ponedeljek si je 31-letni dvor Frane Zakovšek iz Zagorja pri Pilštanju pri padcu zlomil levo nogo. Istega dne je v Gornjem gradu krava polila 46-letno preužitkarico Franciško Pečnikovo na tla in ji zlomila levo nogo. V sredo je skočil 17-letni dlnar Ludvik Zahav iz Leva pri Celju z voza in padel tako nesrečno, da si je prav tako zlomil levo nogo. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnišnici.

e— Bela kuga. Na okrožnem sodišču v Celju se je zagovarjalo včeraj v tajni razpravi osem obtožencev zaradi odprave telesnega plodu in sokrivde. Obsojeni so bili: Ana Filipičeva (ki je bila že lani zaradi iste delikte obsojena na 1 leto in 3 mesece) na 1 leto 6 mesecev zapora. Maks Stern na 3 mesece zapora. Alojzija Sternova. Ignac Javornik in Maks Arnshek vsak na 2 mesece zapora. Filipičeva je bila obsojena nepopolno, ostali pa popolno za dobo treh let. Trije obtoženci so bili oproščeni. Vsi obtoženci so iz Celja.

Iz Maribora

a— Lepo uspeli koncerti mariborskega komornega združenja. Drugi samostojni koncert mariborskega klavirskega tria, ki ga sestavljajo gg. dr. R. Klasine (klavir), T. Poljanec (violin) in O. Bajde (čelo) se je vršil preteklo sredo v Kazini pred polno dvorano. Za letošnji koncert so si člani tria izbrali večja dela sodobne romantike (Dvořák in Brahms) ter eno sodobno (Černin). Trio je s tem koncertom pokazal velik napredek našega mladega komornega združenja, ki je pod vodstvom g. dr. Klasine na poti stalnega spopolnjevanja in strnjenja v povoljno celoto. Občinstvo je bilo z izvedbo zadovoljno in ni štedilo z aplavzom.

a— Protiplinska razstava. Od 4 do 8. t. m. se nahaja v Mariboru protiplinska razstava banske uprave v Ljubljani. Priporočamo občinstvu, da si ogleda razstavo radi aktualnosti in poučnosti. Protiplinska razstava je pri tovrstnem kolodvoru, tri 24. ter je dohod po dovoznici skozi viadukt v Malju. Odprta je za občinstvo le v soboto, dne 6. t. m. popoldne in v nedeljo 7. t. m. ves dan, ker so ostali dnevi rezervirani za šole. Strokovno vodstvo je na razpolago. Vstop na razstavo je brezplačen!

Gospodarstvo

Gibanje trgovine in obrti

Po večletnem stalnem nazadovanju števila trgovinskih in obrtnih obratov opazimo letos zopet naraščanje, kakor je to razvidno iz statistike prijav in odjav trgovinskih in obrtnih obratov, ki jo je sestavila Zbornica za TOI za tretje letošnje četrtletje. Ta statistika nam kaže naslednje gibanje:

Trgovina. V tretjem letošnjem četrtletju je bilo prijavljenih 195 trgovinskih obratov (lani v istem četrtletju 169, predl. 173), odjavljenih pa je bilo le 125 trgovinskih obratov (lani 142, predl. 327). Tako so letos v tretjem četrtletju prijave presegale odjave za 70 obratov, medtem ko je lani znašal v istem četrtletju ta presežek 27 obratov, predlanski pa smo imeli še za 154 odjav več nego prijav. Največ prijav je bilo letos v tretjem četrtletju v trgovini z masami blagom namreč 73 pri 40 odjavah, v trgovini z lesom pa je bilo 16 prijav pri 5 odjavah.

Obrt. Obrtnih obratov je bilo prijavljenih 245 (lani 103, predl. 212), odjave pa so padle na 167 (lani 246, predl. 274). Značilno je predvsem naglo nazadovanje odjav obrtnih obratov. Letos so v tretjem četrtletju prijave presegale odjave za 78 obratov, medtem ko smo imeli lani v tretjem

a— Is gledališča. Otvoritev glasbene sezone v mariborskem gledališču bo v soboto dne 6. t. m. Priključena opereta »Pri treh mladenkah« bo imela, kakor pred leti, gotovo tudi tokrat prodoren uspeh.

a— Šahovske novice. V torek zvečer se je v Centralu odigralo drugo kolo šahovskega turnirja za prvenstvo Mariborskega šahovskega kluba. Rezultati so bili naslednji: Prek: Nosan 1-0, Rupar: Senica 1-0, Stojanšek: Lukeš 1-0, Bien: Senica 1-0, Kukovec: Mišura 1-0, Bien: Lukeš ml. 1-0, Radolič: Kresnik remis. Tretje kolo to v petek 5. t. m. ob 20. v kavarni Central.

a— Glasbeni Matiji v Mariboru je uspešno pridobil za en koncert svetovnega klavirskega virtuozu Rudo Firkušnega. Že o priliki lanskega svojega koncerta je dosegel slavni češki umetnik pri naši publiki ogromen uspeh, vtis njegove nedosegljive igre je ostal vsakemu poslušalec v neizbrisnem spominu. Vstopnica se dobe že zdaj pri »Putniku«.

a— Strogi pasji zapor ukinjen! Mestno poglavarstvo razglasi: Ker se od 5. avgusta ni pojavil noben nov primer stakline v Mariboru, se s 5. novembrom ukinja strogi pasji zapor. Psi, ki so grizljivi, morajo še nadalje nositi nagobnik. V voljavi ostane prepoved jemati pse v gostilne, kavarne in druge javne prostore. Pse jemati na trg ob tržnih urah je strogo prepovedano.

a— Drzen vlom sredi mesta. V stanovanju Ivana Spesa v Betnavski ulici 17 so se v noči splazili doslej še neizsledeni nepridravci s pomočjo ponarejenih ključev, prebrskali tam vse kote in omare ter odnesli obleke, perilo in druge predmete v skupni vrednosti 6.500 din. Prezrti so pa v naglici predali neke mize, v kateri je bila shranjena goovina. Policija je uvedla obsežno preiskavo, da izsledijo drzne rokomavce, policijski daktioskop g. Grobin pa je posnel prstne odtise in je upati, da bodo zlikovci kmalu v rokah pravice.

a— Edino oficijelno proslavo vseh Martinov ter Martin priredi v Narodnem domu v soboto 6. t. m. ob 8. zvečer Sokolsko društvo Maribor III. Vabljeni ste vsi! Dve godbi, bar, pečene gosi, prvovrsten mošt ter ribolov.

a— Dodatni avtobus na progi Maribor—Slovenska Bistrica in nazaj prične obratovanje s soboto 6. t. m. zjutraj do predklica, po naslednjem voznem redu: Odhod iz Maribora. Glavni trg, vsak dan ob 12.45, 18.15 in 23.30, odhod iz Slovenske Bistrice vsak dan ob 6.45, 14 in 19.15. Avtobus postane na vseh postajah kakor redni avtobus na progi Maribor—Celje.

četrtletju se presežek odjav za 143 obratov, predlanskim pa presežek odjav za 62 obratov. Največ prijav je bilo v čevljarstvu (lani 26, pri 23 odjavah), nadalje v krojaški obrti 25 (pri 10 odjavah), v mizarski obrti 23 (pri 15 odjavah), v pekovski obrti 20 (pri 11 odjavah). Šivilj se je prijavilo 19 (prav toliko odjav), brivcev in frizerjev 17 (6 odjav), mesarjev 13 (6 odjav), mlinov in kmečkih mlinov 13 (5 odjav), žagarskih obrti 7 (4 odjav), kovačev 6 (6 odjav) itd.

Gostinski obrati. Gostinskih obratov je bilo prijavljenih 79 (lani 65, predl. 80), odjavljenih pa je bilo 45 obratov (lani 43, predl. 61). Prijave so torej presegale odjave za 34 obratov, medtem ko je lani znašal presežek 22 obratov, predlanskim pa 19. Največ je bilo prijavljenih gostin namreč 37 (31 odjav), krm pa 23 (5 odjav); nadalje je bilo prijavljenih 5 hotelov (odjavljen 1) in 4 penzion (odjavljen 1), bifeji pa so bili prijavljeni 3 (odjavljen 1).

Industrija. Industrijski obrati so bili prijavljenih 4, (lani 8, predl. 9), odjavljeni pa so bili 3 industrijski obrati (lani 2, predl. 1). Od prijavljenih industrijskih obratov sta dve tkalnici.

Trgovinski zakon

III. Trgovske knjige

Trgovci mora po prirodi in obsegu podjetja svoje knjigovodstvo urediti tako, da se iz njega jasno in popolno vidi njegovo imovinsko stanje, da se vidi položaj, ki so v zvezi z njegovim trgovskim obratom, in da se vidi gibanje teh poslov. Knjiženja se morajo vršiti po pravilih rednega knjigovodstva in se morajo sklicevati na spise, ki ta knjiženja upravljajo, ob koncu leta pa se morajo zaključiti v skladu z inventarjem in bilanco.

Trgovci je dolžan v početku svojega poslovanja in pozneje po zaključku vsakega poslovnega leta sestaviti popis (inventar), v katerem točno vpiše svoje nepremičnine, terjatve in dolgeve, gotovino, vrednostne papirje in vse ostale imovinske predmete z označbo vrednosti vseh posameznih postavk. Napraviti mora tudi zaključke, ki predstavljajo odnos (bilanco) imovine (aktivne) nasproti dolgovom (pasivni). Poslovno leto ne sme presegati 12 mesecev. Če ima trgovec tako skladišče blaga, da se po prirodi njegovega trgovanja s tem blagom ne more vsako leto sestaviti popis, ga lahko sestavi vsako drugo leto, vendar mora o ostalih imovini popis sestaviti vsako leto in se s tem ne spreminjati dolžnost, da bilanco sestavi vsako leto.

Bilanca se mora sestaviti po splošno priznanih trgovskih načelih tako izbrano, jasno in pregledno, da zainteresirane osebe lahko popolnoma spoznajo imovino in gospodarsko stanje trgovca. Pri sestavljanju popisa in bilanco se morajo vse posamezne postavke označiti po vrednosti, ki jo mora redni trgovec vsakemu delu imovine dati ob času, ko se sestavlja bilanca. Vrednost mora biti označena v dinarjih. Nesigurne terjatve se vpišejo po verjetni vrednosti, odpišejo pa se one, ki jih ni mogoče izterjati. Popis in bilanco mora trgovec podpisati, kakor tudi vsak kompanjon, ki osebo jamči.

Korespondenca. Trgovci je dolžan spravljati prepise ali kopije vsakega pisma ali telegrama, ki ga pošlje v svojem trgovskem poslovanju. Prepise očitno kopije in vsa sprejeta pisma in telegrame mora v redu hraniti. To velja tudi za beležke, ki si jih dela o poslovnih telefonskih razgovorih, kolikor ti razgovori tvorijo osnovo za vpis v trgovske knjige. Trgovske knjige se morajo, kolikor to ni v drugih zakonih ali mednarodnih pogodbah drugače dopuščeno, voditi v uradnem jeziku. Ko-

respodenca pa se lahko vodi tudi v drugih živih jezikih. Pri knjiženju ne smejo ostati praznine na mestih, ki se po pravilu izpišejo. Kar je enkrat vpisano, se ne sme brisati ali popravljati, tako da ne bi bilo mogoče čitati. Prepovedana je sploh vsaka sprememba, zaradi katere bi bilo nejasno, ali je napravljena pri prvem knjiženju ali kasneje. Iz knjig se ne smejo listi (ki morajo biti numerirani) izjemati ali dodajati. Pri drugem knjigovodstvu, ki se ne vodi v knjigah in glede katerega bo minister pravde izdal še uredb, je treba napraviti potrebne ukrepe, da se odstrani nedostati zaradi tega, ker se ne vodi v vezanih knjigah. Trgovci je dolžan hraniti knjige 10 let računajoč od dne zadnjega vpisa. Prav tako je dolžan 10 let čuvati korespondenco, spise in druge poslovne beležke, s katerimi upravljajo vpisovanje v knjige.

V sodnem postopanju lahko sodišče na predlog ali po službeni dolžnosti odredi, da ima ena ali druge ali da imajo obe stranki predložiti trgovske knjige. S tem se ne spreminjajo predpisi civilno-pravnega postopka, po katerem je protivna stranka obvezana predložiti listine. V konkurzu, poravnalnem postopanju, pri delitvi skupne ali družbene imovine lahko sodišče odredi, da se predlože knjige zaradi ugotovitve njihove celotne vsebine. Posebne določbe so za računovodstvo trgovskih družb.

Kazni. Kdor krši dolžnosti glede vodenja trgovskih knjig in ostalih listin ter shranjevanja korespondence in listin, kdor krši določbe uredb, ki se bodo izdale za knjigovodstvo na listih, se kaznuje po službeni dolžnosti ali na predlog trgovčevega upnika z denarno kaznijo od 300 do 6000 Din in je če dejanje izvršeno namenoma, tudi zaporom do 6 mesecev, kar pa ne vključuje še kazenskega postopanja. Kazen izreka iz izven pravnem postopanju sodišče, ki pri svojem poslovanju opazi kršenje gornjih določb, če se pa vrši postopanje po prijavi ali na predlog upnikov, izreka kazni registrsko sodišče. Minister pravde lahko izda v sporazumu s trgovskim in finančnim ministrom še druge uredb o podrobnih predpisih glede vodenja trgovskih knjig.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

720 milijonov za cesto Subotica—Niš

Pomočnik gradbenega ministra g. Stanislav Josifović se je te dni vrnil iz Budimpešte, kjer se je mudil kot delegat naše države na sejah stalne komisije za veliko mednarodno cesto London—Carigrad. Ta stalna komisija je bila ustanovljena na osnovi sklepa mednarodne konference, ki je bila leta 1935. v Budimpešti. V stalni komisiji so zastopane vse države, preko katerih bo šla cesta. Delegati posameznih držav so podali svoja poročila, iz katerih je razvidno, da je cesta dograjena od Londona do avstrijske meje. Po sporazumu mora biti široka najmanj 6 m, toda Anglija, Belgija in Nemčija so to cesto zgradile v večji širini in ponekod ločeno za avtomobile, bicikliste in pešce; na najbolj obremenjenih trasah gre širina do 30 m. Prav tako je zgrajena cesta od Dunaja preko Mađarske do naše meje.

Iz referata, ki ga je podal pomočnik gradbenega ministra dr. Josifović, je razvidno, da je naša država žrtvovala za to cesto (poleg že prej izvršenih mostov preko velikih rek) iz rednih proračunskih sredstev okrog 400 milijonov Din, iz po-

sojila za javna dela pa je za to cesto dodeljenih 323 milijonov Din, tako da znaša skupna vsota 720 milijonov. Del mednarodne ceste London—Carigrad, ki odpade na našo državo, je dolg 570 km. Že prej je bilo izgrajenih 20 km, letos je bilo izročeno prometu 150 km, nadaljnjih 130 km te ceste pa se gradijo in bodo dogradili prihodnje leto. Do konca prihodnjega leta bo izgrajenih vsega 300 km.

V teku letošnjega leta bodo izročili prometu del ceste od Subotice preko Bačke Topole do Novega Sada in od Beograda preko Milatovačke reke. Del ceste od Crvenega Krsta do Niške Banje je bil že prej zgrajen. Do konca letošnjega leta bo docela zgrajena vsa cesta od mađarske meje do Kragujevačke Topole. Vsa cesta preko naše države pa bo gotova do konca leta 1940.

Gornji podatki o gradnji ceste od mađarske meje preko Subotice, Novega Sada, Beograda, Kragujevca in Niša do bolgarske meje nam kažejo, kako naglo napreduje gradnja te ceste v primeri s cestnimi deli v dravski banovini.

Gospodarske vesti

— Pred novelacijo obrtnega zakona. Gospodarske zbornice v naši državi so ponovno postavile zahtevo, da se obstoječi zakon o obrti izpopolni, ker so se v praksi pokazale mnoge pomankljivosti. Iz Beograda poročajo, da je trgovinski minister odredil, da se prično priprave za sestavo novele k obrtnemu zakonu. V ministruvstvu bodo najprej proučili gradivo, ki so ga predložile zbornice, ko pa bo naša zakonske novele izdelane, bo po pozvane zbornice k sodelovanju.

— Reforma železniške blagovne tarife. Poročali smo že, da pripravljajo v generalni direkciji državnih železnic reformo konkurenčne avtomobilskega tovornega prometa. Povišanje tarif. Proti tej nameri je nastal oster odpor v gospodarskih krogih, ki se sklicujejo na to, da so bile pri nas tarife povišane že leta 1929, in so bile pozneje ponovno povišane. Sedaj poročajo iz Beograda, da se je generalna direkcija odločila za reformo tarife v tem smislu, da se tarife zmanjšajo na krajše oddaljenosti in na zelo velike oddaljenosti, pri srednjih oddaljenostih pa naj bi se postavke zvišale. Znižanje tarife pri krajših oddaljenostih naj bi se izvedlo zaradi konkurenčne avtomobilskega tovornega prometa. To znižanje bo baje veljalo do 300 km. Pri relacijah od 300 do 700 km bodo tarife povišane, pri relacijah od 700 do 800 km pa znižane, kar utemeljujejo s tem, da je treba najdaljšim krajcem v Jugoslaviji nuditi olajšave zaradi potrebe večje povezanosti teh krajev s celotnim gospodarstvom naše države. Kakor zatrjujejo, vsi ti predlogi še niso definitivni in se končni predlog še izdeluje. Najkasneje do srede decembra se bo sestala tarfni odbor, ki bo razpravljal o klasifikaciji razredov, in o novih tarifnih postavkah.

— Železniške tarifne ugodnosti za uvoz češkega premoga v Slovenijo. V okviru češko-slovenske avstrijske zvezne tarife je stopil 1. novembra v veljavo tarfni popust za izvoz črnega premoga in briketov ter koka iz Češke Slovaške preko Avstrije v Jugoslavijo. Popust velja samo za pošiljke, ki se pošljejo z direktnimi tovornimi listi s postajo v moravsko-slezijskem premovalnem revirju do jugoslovenskih železniških postaj Hoče, Maribor gl. kol., Maribor kor. kol., Prevalje, Rače—Fram, Ruše, St. Ilj in Tezno. Popust velja pri celotnem prevozu v višini najmanj 200 vagonov (2000 ton) v času od 1. novembra 1937, do 31. oktobra 1938.

— Lesna industrija zahteva revizijo pravilnika o strokovnem odboru za gozdne proizvode. V torek je zasedala v Beogradu stalna delegacija lesnega gospodarstva kraljevine Jugoslavije. Na seji so razpravljali o vseh aktualnih vprašanjih našega lesnega gospodarstva. Stalna delegacija se je izrekla proti obstoječemu pravilniku o strokovnem odboru za gozdne proizvode pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine in zahteva, da se ta pravilnik revizira. Zaradi tega so člani stalne delegacije posetili trgovskega ministra in mu razložili svoje stališče. Kakor zatrjujejo, bo še v novembu sklicana posebna anketa zaradi tega pravilnika, nakaž bo ministristvo odločilo, ali je treba izvršiti revizijo ali ne.

— Strokovni odbor za kompenzacijske poble pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine. Z uredbo o reorganizaciji Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine je bil ustanovljen pri tem zavodu osek za kompenzacijske poble. Trgovinski minister je sedaj izdal pravilnik za ta strokovni odbor, ki je del »Službenih novina«. Naloga strokovnega odbora za kompenzacijske poble je, da proučuje možnosti in pogoje za pospeševanje izvoza na poljagi kompenzacijskih poslov v zvezi z uvozom jugoslovenskega blaga. Odbor bo sklepal o prošnjah in predlogih za kompenzacijske poble in bo o tem vodil evidenco. Proučeval bo tudi rezultate teh poslov glede na koristi za naše gospodarstvo. Končno bo vršil vse poble v zvezi s kompenzacijami in s specialnimi ugodnostmi za uvoz in izvoz.

— Na izplačilo v italijanskem kliringu je treba čakati več nego mesec dni. Narodna banka sporoča, da je 4. novembra izplačala klirinske nakaznice v novem kliringu v Italijo do vštete številke 8179, od 1. oktobra t. l. Na izplačilo je treba čakati več nego mesec dni.

— V soboto bodo spustili v morje dva pri nas grajena parnika Jadranske plovidbe. V ladjeclenici v Splitu, ki je last družbe Jadranska brodogradilnica d. d. bodo v soboto svečano spustili v morje dva doma grajena parnika Jadranske plovidbe. Svečanosti, ki predstavlja pomemben dogodek v razvoju našega ladjeclenstva, bodo priostvovali številni ministri. Parnika bosta imela po 500 bruto registrskih ton in bosta krčena na ime »Sumadija« in »Sarajevo«.

— Promet na naših borzah. V mesecu septembru je efektivni promet na naših borzah zopet precej popustil. Medtem ko je v avgustu znašal 29 milijonov Din, je v septembru padel na 16 milijonov (lani 25 milijonov). Devizni promet pa se je v septembru ponovno dvignil in je v tem mesecu dosegel 336 milijonov Din nasproti 299 milijonov v lanskem septembru, 145 milijonov v predlanskem septembru in 107 milijonov v septembru 1937.

Borze

4. novembra

Na ljubljanski borzi so danes avstrijski šilingi ponovno za malenkost popustili in so se trgovali po 8.64. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8.61 (v Beogradu po 8.5970), v angleških funtih po 233 in v grških bonih po 29.40. Nemški klirinski čedl stanejo v Ljubljani in Zagrebu nespremenjeno 14.00, v Beogradu 13.99, za konec novembra pa v Zagrebu 13.85 za konec decembra 13.75 in za konec januarja 13.70.

Na zagrebškem efektivnem tržišču se je vojna škoda pri nespremenjeni tendenci trgovala po 418 do 419 (v Beogradu za december po 418.50). V ostalih državah vrednotah ni bilo prometa.

DEVIZE

Ljubljana. Amsterdam 2368.16—2400.76, Berlin 1734.03—1747.90, Bruselj 730.65—735.71, Curih 996.45—1003.52, London 214.06—216.12, Newyork 4282.01—4371.33, Pariz 145.47—146.91, Praga 151.09—152.19, Trst 226.35—229.43.

Curih. Beograd 10, Pariz 14.63, London 215.175, Newyork 432.75, Bruselj 73.3250, Milan 22.73, Amsterdam 239.1750, Berlin 1740.10, Dunaj 80.25, Stockholm 110.9250, Oslo 108.1250, København 96.05, Praga 15.1650, Varšava 81.80, Budimpešta 86.25, EFECTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 418—419, za dec. 418 den., 4% agrarne 53.50 den., 4% severne agrarne 53 den., 6% begluske 78 den., 6% dalm. agrarne 76 den.,

7% invest. 94 den., 7% Drž. hip. banka 100—175, 7% Blair 85.75—86, 8% Blair 94 den.; delnice: PAB 210—211, Trboveljska 220—240, Gutmann 50—52, Sečerana Vel. Bečkerek 160—165, Sečerana Vel. Bečkerek 550—650, Dubrovačka 430 bl.

Beograd. Vojna škoda 418—420, za dec. 418.50 den. (418.50), 4% severne agrarne 54 den., 6% dalm. agrarne 76.25—76.75, 6% begluske 78.50—78.75, 7% invest. 95 den., 7% Drž. hip. banka 100.50—101, 7% Blair 85.50—86, 8% Blair 94.25—95, Narodna banka 7500—7600, PAB 212—213 (212).

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 4. nov. Začetni tečaji: pšenica: za dec. 91.375, za maj 91; koruza: za dec. 58.

+ Winnipeg, 4. nov. Začetni tečaji: pšenica: za dec. 111.25.

+ Novosadska blagovna borza (t. t. m.). Tendence nespremenjena. Pšenica (7879 kg): baška 172—173, banatska 167—176, baška ladja Tisa 177—179, ladja Begej 175—177, sremska 77/78 kg 170—172, slavonska 77/78 kg 172—174. Koruza: baška in sremska 106—108; banatska 102—104, baška nova, mešana 96—97. Oves: baški, sremski in slavonski 124—126. Rž: baška 164—166, Ječmen: baški in sremski 63/64 kg 130—132.50. Moka: baška in sremska »02« in »02« 265—285; »2« 245—255; »5« 225—235; »6« 205—215; »7« 165—175; »8« 127.50—132.50. Otrobi: baški, sremski in banatski v vrečah 98—100. Fižol: baški beli, brez vreč 205—207.

BOMBAZ

+ Liverpool, 3. novembra. Tendence mirna. Zaključni tečaji: za nov. 4.46 (prejšnji dan 4.49), za dec. 4.50 (4.54), + Newyork, 3. nov. Tendence stalna. Zaključni tečaji: za nov. 7.67 (7.89), za dec. 7.66 (7.88), za maj 7.77 (7.87).

Smrt redaktorja Stanislava Kubička

V soboto so položili v Taboru k večnemu počitku zlato srce redaktorja g. Stanislava Kubička, urednika lista »Česky Jih« in velikega prijatelja Slovencev. Pokojnik se je udeležil 1. 1908. s pevskim društvom »Taborsky Hlahol« pevskih slavnosti ob priliki petindvajsetletnice pevskega društva »Slavice« v Ljubljani in je navezal trajne osebnosti in prijateljske stike z mnogimi Slovenci. Od lepih vtisov, ki si jih je odnesel iz Ljubljane, je premmogo priobčil v svojem listu in navduševal svoje bralce za slovanske ideale. Ko sem l. 1910. prišel s pevskim društvom »Slavice« v Tabor, se spominjam, da nas je na kolodvoru iz izredno prišrnostno pozdravljaval živahen gospod, ki so ga od vsepovsod hodili spraševati za navodila. Na glavi je imel znano slovansko pevsko čepico, čez prsi pa trobojko z napisom »Slavice«. Na vprašanje, kdo je to, so mi pojasnili, da je redaktor Kubiček. Postala sva dobra prijatelja.

Za časa balkanske vojne smo vsi Slovanci sledili z napetostjo razvoju vojnih dogodkov na bojišču. Redaktor Kubiček je bil na naši strani. Tisti dan, ko je padel Skader, je srečal na taborski ulici znano taborsko gospo, ki je žalostno vzdihnila »Zalibog, Skader je pade!« »Kaj žalibog«, je zavpil redaktor Kubiček, »za nas velja le vzdik hvalabog« in je ošel gospo, da je bilo veselje, imel pa je potem sitnosti s policijo.

In 1918. leta, ob času majskih slavnosti v Pragi, smo ga spet videli na kolodvoru v Taboru v slovanski čepici in s trakom na prsih. Organiziral je najtoplejši sprejem slovanskim gostom z juga. Ni zamudil nobene prilike, da se ne bi pokazal kot naš najboljši prijatelj. Nujni posli mu po prevratu niso nikdar dovolili, da bi spet prišel v Ljubljano, ki jo je ljubil kakor svoj nepozabni Tabor. Ne bo odveč, če opomnim še, da je bil redaktor Kubiček prvi, ki je že 26. oktobra 1918. razglasil na svoji uredniški deski propast Avstrije in ustanovitve samostojne češke republike in Jugoslavije.

Zadnji čas se je pečal z načrtom, da napiše brošuro o delovanju svojih taborskih rojakov in rojakin v Ljubljani in med Slovenci sploh. Njegove načrte pa je preprečila smrt, ki ga je ugrabila dotle prežodaj, saj je dopolnil komaj dobrega pol stoletja. Ko se spominjamo z vso hvaležnostjo svojega velikega prijatelja in mu želimo po trudopolnem delu sladkaj počitek v svobodni češki zemlji, ki jo je ljubil nad vse, gojimo v srcu le eno željo, da bi dobil list »Česky Jih« njemu vrednega naslednika, ki naj hodi po stopinjah svojega prednika.

Prijatelj Stanislav Kubiček, počivaj v miru!

A. L.

Letošnja Nobelova nagrada za medicino

Letošnjo nagrado Nobelove ustanove za medicino je prejel madžarski prof. Albert Szent-Györgyi iz Szegeda. Učenjaka vidimo v njegovem laboratoriju

Sedmi november 1917

Prevrat pred dvajsetimi leti v Rusiji — Prvi beli strel na člana rdeče vlade v Moskvi

Dne 7. novembra 1917. po novem kalendarju je padla v Rusiji začasna vlada Kerenskaja, ki ni bila nikoli trdna. Sama je pričakovala svojega konca in delala na to, da se reši. Zimsko palačo, kjer je imela ta vlada svoj sedež, so zasedli na njeno povzročeno večkratno premoč in jih večinoma zanesljivojše nego redne čete. Ko so 7. novembra boljševiki naskočili palačo, so se ti učenci res obupno upirali, dokler jih ni obvladala večkratna premoč in jih večinoma poklala. Zimska palača, zakladnica neprecenljivih umetnin, je padla druhali v roke in so jo oplenili. Kerenski je pobegnil še med bojem, ne da bi počakal na njegov izid. Preobčel se je bil v kmetico in je ušel skozi neki zadnji izhod palače, kjer je imel zasebne apartmane zadnji ruski car. Začasna vlada je s tem prenehala obstajati in je napravila prostor vladi delavskega vojskega sovjeta, ki je bila zasedala prej v poslopju plemenitaškega zavoda za dekleta v Smolnem in je sploščeta imela vloga nekakšne stranske vlade. Vlado je prevzel sedaj svet ljudskih poverjenikov.

V življenju mirnih meščanov državne prestolnice se po nastopu te nove oblasti sprva ni nič spremenilo. Sovjetska vlada je bila popolnoma zaposlena z utrjevanjem svojega položaja, z zunanje političnimi zadevami in z demobilizacijo vojske. Ni imela ne časa ne volje, da bi se bavila preveč z notranjimi zadevami. Sprva ni odredila nobenih posebnih ukrepov, ki bi se zavedali v življenje povprečnega meščana. Čakali so, in sami niso vedeli, zakaj. Bilo je pa vsem jasno, da dolgo tako ne bo ostalo. Ko je prišlo poletje 1918. je teniški klub na otoku Krestovskega ob izlivu Neve odprl svoja vrata in začelo so se prvenstvene tekme. Ljudje so se zabavali, ne da bi mislili na jutrišnji dan...

Najmlajši podporočnik rumunske vojske

Rumunski prestolonaslednik princ Mihail je te dni kot 16letni podporočnik prisegel zvestobo zastavi svoje domovine

Japonci so vkorakali v Paoting

Oddelki japonske vojske so potem, ko so jim letalci pripravili pot z bombami, zasedli napol razdejani Paoting

Mieses je umrl

Iz Rige poročajo, da je tam umrl znani šahovski mojster Jacques Mieses. Postal je žrtev avtomobilske nesreče, ki ga je doletela že sredi avgusta v Kameriju na Madžarskem, kjer se je bil udeležil šahovskega turnirja. Noge je tedaj 72 letnemu možu tako poškodovale, da so mu morali eno v bolnišnici odrezati. Sedaj so ga poškodbe spravile dokončno v grob. Mieses ni bil samo eden najpomembnejših šahovskih mojstrov, bil je tudi popularen urednik šahovskih revij in kotičkov ter je izdal več učenjskih knjig o znanstveni šahovski igri.

Ogenj v pariškem Pantheonu

V proslulem pariškem Pantheonu, kjer počivajo v večnem spanju mnogi izmed največjih Francozov, je nastal na večer pred praznikom mrtvih ogenj, ki so ga k sreči pravočasno opazili. Začelo je goriti pod streho ob kupoli. Gasilci so ugotovili, da se je vnela neka transformatorska naprava, od koder se je začel ogenj širiti proti žarometom, ki rabijo za razsvetljenje poslopja. Ogenj so kmalu pogasili. Škoda je malenkostna.

Bitka v umetni megli

Drugi del japonske ofenzive po zlomu kitajskega odpora v Čapeju se je začel z obsežno topniško pripravo. Cilj japonskih topov je bila kitajska črta na zapadu mednarodne koncesije. Japonci so uporabili na učinkovit način umetno meglo, da so si izsilili tudi prehod čez reko Sučav. Ob strahovitem ognju svoje artilerije, ki je izstreljevala tudi granate za umetno meglo, so se Japonci skrili v to meglo in za njo so poslali majhen oddelek na drugi breg. Ko so se tu zavarovali, so začeli graditi z mrzlično naglico pontonski most, da bi mogli spraviti še topništvo in ojačenja na drugo stran. To jim je tudi povsem uspelo, zlasti še, ker so v njih operacije odločilno posegla letala.

Ker sta zamolčala podedovano bolezen

V Berlinu so neka zakonca obdelili na štirimesečno ječo in zakon so proglasili za neveljavno. Žena je bila ob lanskem poroku zamolčala oviro proti poroku v obliki dedne bolezni. S tem se je pregrešila zoper stroge nemške paragrafe, ki se nanašajo na zakon.

Diplomska napetost med Italijo in Francijo

Šef italijanske vlade je odpoklical iz Pariza dosedanjega poslanika pri francoski vladi, Ceruttija. Na njegovem mestu je ostal samo odpravnik poslov. Cerutti prevzame v Italiji vodstvo nekakega velikega pokrajinskega denarnega zavoda

Rešitev v nesreči

Čudežni doživljaji — Padec iz letala — V kitovem žrelu — Rešilna radovednost

Nekatera ameriška vseučilišča proučujejo v zadnjem času vneto zakone naključja in so ugotovila tako mnoge primere, ki morejo človeka res presenetiti. Med drugimi je ameriški letalski poročnik Hedley opisal doživljaj, ki ga je imel s svojim prijateljem, pilotom Makepeaceom.

V vojni je bil z Makepeaceom nad zapadno fronto, ko se je pred njima nenadno

pojavo nemško letalo, ki je usmerilo proti njunemu letalu pravo točo krogel. Nenadno je Hedley začutil, kako se njegov stroj nagiba naprej. Začutil je sunek in — je zletel iz letala. Zagrabil je v zrak in je ujel — rep lastnega letala. Oprijel se ga je krčevito in se je mogel povzpeti nanj, ko je letalo spet našlo ravnotežje. Počasi je plezal naprej in je došel do svojega sedea. Sedaj je opazil, da je bil njegov sedež ves preluknjan od krogel. Te krogel so zadele letalo v trenutku, ko je padel iz njega. Cela vrsta naključij je bila potrebna, da so poročniku Hedleyu s katastrofo rešili življenje.

Na kitovcu »Star of the East« se je zgodil drug, nič manj čuden primer. Vreme je bilo mirno, ko so na njem v bližini Falklandskih otokov zapazili ogromnega kita. Poslali so nadenj nekoliko čolnov in na kratko razdaljo so harpunisti zasučali v žival svoje ostve. Toda žival je bila nenavadno žilava, nenadno se je v vodi obrnila s takšno silo, da sta se dva čolna prekucnila in je njiju posadka telebnila v vodo. Matični ladji je uspelo, da je rešila vse ljudi razen enega. Menili so, da je izgubljen. Toda ko so pozneje raziskali kita, ki je bil med tem poginil, so našli tega pogrešanega moža nezavestnega, toda vendar še živega v kitovem žrelu! Ko se je zbudil iz omedlevice, se je izkazalo, da je znorel. Šele dolgo časa potem se je mogel osvoboditi strašnih občutkov, ki jih je imel, ko je zašel kitu v žrelo.

Tretji primer se je zgodil dvema italijanskima avtomobilskima dirkačema, ki sta hotela preizkusiti neko progno in sta vozila z veliko brzino. Hipoma je eden med njima zagledal čudno oblikovan kamen, ki je bil zdrsnil po nekem pobočju. Pripravil je svojega tovariša od tega, da sta ustavila z namenom, da si ogledata ta kamen. Ko sta stopila proti njemu, sta zagledala, da je nekoliko metrov pred kamnom na ovinku, ki ga prej nista videla, zemeljski plaz zasul cesto v širini štirih metrov. Če bi vozača privozila z vso svojo brzino do tja, bi strmoglavila nedvomno v prepad.

Zdravi v Španijo, ranjeni iz Španije

Italijanski prostovoljci, ki so bili ranjeni v španski državljanski vojni, na rimskih ulicah ob letošnji proslavi fašističnega pohoda na Rim

Internirani

„zaničevalci smrti“

Hrabri Kitajci iz čapejskega Alkazarja — S solzami v očeh so zapuščali bojišče, kjer jih je čakala smrt

Ko je kitajska vojska ostavila Čapej, je ostalo v njem sredi divjajočih požarov, vendarle nekoliko manjših kitajskih oddelkov, ki so Japoncem prizadevali velike preglavice. Posebno slavo si je pridobil bataljon »zaničevalcev smrti«, ki se je udril v nekem skladišču in ki Japonci z vso premočjo svojega orožja in svojih ljudi niso bili sposobni, da strejo njegov odpor.

Skladišče je bilo v neposredni bližini mednarodne koncesije in angleške straže, ki so čuvale njene meje in ki so bile pričelne silne boja ob skladišču, so junaki kitajske obrambe zaman pregovarjali, naj opusti brezupni boj in se reši na mednarodna tla. Kitajci so odgovarjali, da se umaknejo samo na najvišje povelje. Res je moral maršal Čangkajšek sam izdati strogo povelje, naj ta zadnji ostanek ča-

pejske obrambe zapusti svoje postojanke. Nato je bataljon ostavil skladišče, oddal svoje orožje britskim četam in se dal internirati v mednarodni koncesiji.

Med tem, ko so Kitajci odhajali, so Japonci neprestano streljali nanje in na skladišče. Nekoliko Kitajcev je padlo, kakšnih 40 jih je bilo ranjenih. »Zaničevalci smrti« so oddali Angležem vse svoje orožje, to je kakšnih 40 pušk, dva tuceta lahkih, pol tuceta težkih strojníc, več zabojev streljiva in drugo opremo. Prenesli so preko ceste, ki je bila v ognju japonskih strojníc, tudi dvajset svojih ranjenec. Njih poveljnik Heičinjuan, ki je zapustil skladišče kot zadnji, je stopil s solznimi očmi na koncesijska tla. Ranjence so spravili v britsko vojaško bolnico, neranjene pa so s tovornimi avtomobili odpeljali naprej.

Tragedija na lokomotivi

Kurjač z glavo v kurišču — Štednja z železniškim osebjem na nepravem mestu

Na nekih progah poljskih državnih železnic uporabljajo ta čas lokomotive z eno samo strožno osebo, da bi preizkusili ta način obratovanja. Pred nekoliko dnevi je zžrel skozi postajo Skolubin osebni vlak s takšno lokomotivo, in sicer z največjo brzino.

Takoj so zasumili, da se je bilo stroje-

vođji nekaj zgodilo. Pred naslednjo postajo, ki so jo o tem brzovjavno obvestili, je uspelo nekemu uradniku, da se je povzpeli na stroj, ki je vozil tu zavoljo močne strmine, počasnije. Uradnik je opazil nekaj strašnega: strojevođja, ki je opravljal obenem delo kurjača, je tical od ramen v kurilni napravi. Bržkone je hotel vreči na ogenj premog, pa mu je pri tem postalo slabo in ga je vrglo z glavo v kurišče. Umrl je strašne smrti.

Glava in ramena so mu popolnoma zoglejnela. Zdravniška preiskava je ugotovila, da je moža zadela kap. Poljske železnice po tem groznem dogodku bržkone ne bodo več voljne, da bi štedile z osebjem na najbolj nepravem mestu.

Naslednik van Zeelanda

Belgijski kralj je poveril sestavo nove bruselske vlade ministru Pierlotu. Podoba je, da se bo njemu posrečilo sestaviti kabinet

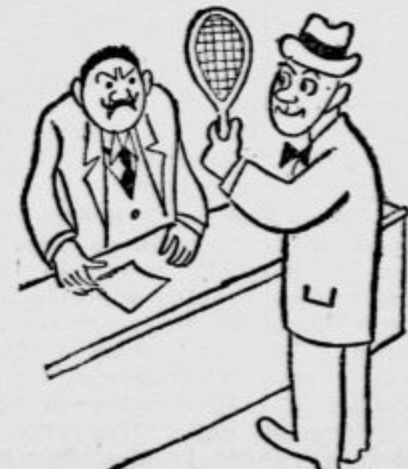
ANEKDOTA

Tristan Bernard je srečal v nekem salonu mlado igralko v črni. Čutil se je njeni obleki in vprašal: »Kdo pa je umrl, da nočite žalno obleko.«

»Kaj še ne veste tega.« se je čudila igralka. »Že dva meseca sem vdova.«

»Tako, tako...« je menil Tristan Bernard. »Po katerem pa?«

VSAK DAN ENA

Nova sezija v izposojevalnici. »Dober dan, prišel sem zastavit teniški raket in rešiti svoje čevlje za smučanje.« (Ric et Rac)

Angleška hladnokrvnost

Navzile kritičnemu položaju v Šanghaju stražijo angleški vojak svoj del koncesije ob vrečah peska in imajo dovolj časa za kavalske pomenke

Kulturni pregled

„Sodnik Zalamejski“ v mariborskem gledališču

Pedro Calderon de la Barca, ta pomembni pravealec življenja in verni razgrajalec svoje dobe, se je s svojimi par sto deli vzpel med najvidnejše književne tvorce vseh časov in vseh celin. Njegova trojezanska ljudska igra »Sodnik Zalamejski«, ta večkratna epopeja časti in ponosa, pa je zaradi močne dinamike in večinoma mikavne vsebine v stalni teatrski evidenci pri vseh narodih in odrih. V letošnjem repertoarnem programu je sel »Sodnik Zalamejski« tudi preko mariborskega odra in je bil deležen prepičevalno prodornega uspeha, saj zagrabila stvar vsebinsko vsakogar, navzlic nekaterim pomanjkljivostim, ki jih v tehnično strukturalnem in arhitektonskem oziru očitjuje ta Calderonova drama.

Režiser Josko Kovič ubira pri ustvarjanju odnosa okvira in vsebine svojo pot. Ta pot je ob problemih časovno verodostojnega ali neverodostojnega sceničnega prikaza obstala nekje na sredini. Josko Kovič je spreten urejevalec vsakovrstnih kombinacijskih možnosti in je to svojo značilno stran razodel tudi ob »Sodniku Zalamejskem«, kjer sta vrh tega prav dobro služila vrtljaj oder in krožni horizont. Nedvomno je tudi režiserjeva zaosluga, da se ob dejanju in osebah tako plastično odražajo bistvene poteze te Calderonove drame, ki je kakor slikovit kaleidoskop onih trenj, kjer se v medsebojnih nabelnih in osebnih konfliktih prečiščuje fronta usihajočega, odmirajočega plemstva na eni strani ter k moči in veljavi vzpenjajočega se kmetstva in meščanstva na drugi strani.

Skozi prerez te Calderonove drame je ostro začinjen dvojni svet: meščansko kmetički in plemiški. Najmarkantnejši predstavnik prvega je imoviti, ugledni kmet in sodnik iz Zalameje Pedro Crespo. Pavle Kovič je v tej podobi neustrašnega borce za čast svoje rodbine in svojega stanu našel takorokošega samega sebe. Pedro Crespo je med vrhovi njegove ustvarjalne sile, ki vodi k pravi, čisti umetnosti. Takšne Crespo so najpomembnejše odseke mojstrovine Pavla Koviča, Pavle Kovič ni prodorno posegal

samo v prizorih dinamičnega razmaha (6., 8. slika), ampak tudi nežno lirčnih izlivov (7. slika). V to borbo za čast rodu je globoko zajet Crespo sin Juan, vihrav in udaren. R. Nakrstov Juan je ves prevzet v ponosu in samozavestnem čutu. Izabela B. Rasbergerjeva je nežna in k duhu pokorščine in stanovske zavesti vzgojena Crespova hčerka; pretresljivost Izabeline usode je doživljeno podajala ob bridkem srečanju z očetom v šesti sliki. Tudi Ines D. Savinove in L. Standerkerjeve pisar sta posrečeno uvrščena v ta prvi krog borcev za čast in pravico k zavesti probujajočega se kmetstva.

V drugem, plemiškem in častničnem krogu pa srečujemo tri krepko zarisane like, ki se drug od drugega izdatno razločijo. General don Lope (J. Košuta) je ves zadirčen, godrnjav, na zunaj brezobziren; v notranjosti pa žari plemenita duša poštenega častnika. Nasilni stotnik don Alvaro de Ataide je drugi predstavnik plemiškega stanu. Na njem uiziramo kopico slabih lastnosti od nadute vsiljivosti do moralne kompromitiranosti. E. Grom je vse te značilnosti primerno izoblikoval. Donkhiškemu vzorcu se približuje tretji plemiški zastopnik don Mendo (E. Verdonik), šemast, vrtlo, glav in vzrepenčen ob njegovi strani donkhiškega sluga vredni drug Koščev zabavni, smešni, zafrkljivi Nunjo. Iz zbora vajakov izstopajo s posebnimi mislimi in lastnostmi F. Blažev rohnovič, D. Gorinškov k vsemu pripravljeni Rebolledo in E. Starčev mestoma do preostre karikiranosti izdelana markentenderica Chispa.

Rujno, sočno zvane z odra Znančičeve besede v močnejšem prevodu. Skrbno in spretno je našel tudi vojaški kapelnik Jiranek prijetno določil in v duhu šanske pevske folklorne prireje pevske vlozke.

»Sodnik Zalamejski« bo potegnil v gledališče mnoge, ki so sicer precej odmaknjeni od Talijane umetnosti, ki pa bodo morali prej ko slej kloniti pred dobro voljo, ki jo kažejo v letošnji sezoni vodilni ljudje pri mariborskem gledališču. — c

nek »O Karačičeva značaj«, prispevek prof. Vl. Coroviča »Vuk kao istoričar«, prevod Sreznjevskoga skice o Karačiču in članek Momira Valikovica »Vukova sudbina«.

O uprizoritvi Cankarjevih »Hlapcev« v Pragi prinaša »Česke sloves« z dne 3. t. m. daljšo poročilo iz peresa svojega odličnega kritika Jindřicha V. d. k. a. Kakor smo že na tem mestu zabeležili, je »Hlapcev« uprizorila v prevodu dr. R. Habšine in pod naslovom »Učitelj Jermanc Zveza delavskih gledaliških diletantov. Premiera 27. t. m. — torej istega dne, kot je bila v Vinogradskem gledališču premiera Kreflovih »Malomešanov« — je stala v znamenju proslave prezidenta Osvoboditelja in uprizoritev je bila že v naprej določena za šest večerov. Prof. J. Vodač karakterizira najprej idejno in dramatsko vsebino igre in pravi: »Biseno vpliv iz »Sovražnika ljudstva« pronicava povsod prav očito, zlasti se tam, kjer hodi župnik za Jermancem s spravilnim svarjenjem in tam, kjer nasproti izvozevo Jermanc na ljudskem shodu, da v svojem govoru ostro odkloni »hlapčevstvo«. Toda Cankar je vzel vse to iz živga domačega okolja, ni se omejeval v strastnosti svojega pojmovanja, sleherni, tudi najmanjši postav je prešel z naraščajočim bojnim vretjem in napravil prizore, ki kažejo skrajno poudarjeno objestnost klerikalcev ali njih napadalno škodljivost...« Glede igre sodi vodilni češki kritik, da »delavski igralci razumejo bistvo reči bolj kakor naši profesionalci, razumajo svoje občinstvo, čutijo z njim in umejo posamezne prizore v razpletu efektov tako izdelati, da gledalci kar etrne in se vzemirajo prav do zadnjega živca...« Kritiki želi, da bi »Hlapce« Jermanc uprizorilo še kakšno večje gledališče, vprašuje pa, katero državno gledališče bi moglo biti tolikanj protiklerikalno?

S P O R T

Državni prvak v Ljubljani

S tekmo proti Gradjanskemu v Ljubljani in BSK v Beogradu bo končala naša Ljubljana jesenski del tekmovalja v nacionalni ligi. Z dosedanjimi rezultati ne moremo biti zadovoljni. Enajstotica Ljubljane se je nesrečno borila proti Jedinstvu, Hajduku in Jugoslaviji. Od šest dosegljivih točk je rešila samo dve. Z malo več sreče bi moralo moštvo tudi s tem znanjem, ki ga ima, izvlčiti najmanj dvakrat toliko. Ta nesrečna smola je fantom šla preveč na živce in reakcija je kaj kmalu nastopila, tako da je enajstotica proti Basku odpovedala. Morda so bile tudi druge težkoče vzrok nedeljskega poraza, ki jih pred koncem jesenskega tekmovalja ne kaže obestati na veliki zvon. Edino, kar drži, je, da s temi igralci in denarnimi sredstvi, ki jih Ljubljana ima, ni mogoče ustvarjati veliko moštvo. Čas

za filozofiranje ni primeren, treba je storiti vse, da se v nedeljo reši in če mogoče še kaj doda k pitlim štirim točkam.

Govoriti o moštvi Gradjanskega se da samo v dobrem smislu. Bukovju zaupna »plava« garda je ponos zagrebških purgerjev. Zaradi blesure obeh branilcev je moštvo utrpelo v zadnjih tekмах dva poraza. Hugi pa je preteklo nedeljo zopet nastopil, tako da bomo videli Gradjanskega v paradi nastopi. Jasno nam je vsem, da Gradjanski ne sme zgubiti v Ljubljani, če misli ponovno osvojiti naslov državnega prvaka. Zato je razumljiv poziv vodstva na zveste plave »drukerje«, da pohite v Ljubljano boditi svoje miljenice. Nedeljska tekma bo zadnja velika jesenska borba, ki se bo gotovo odigrala pred polno hišo.

S P O R T

Državni prvak v Ljubljani

za filozofiranje ni primeren, treba je storiti vse, da se v nedeljo reši in če mogoče še kaj doda k pitlim štirim točkam.

Zimsko kopališče Ilirije odprto

Po dvomesečnem počitku so se pričeli plavalci Ilirije zopet pripravljati za novo sezono. Ker imajo v programu nekaj mednarodnih prireditvev se tekoni zime, je bil še skrajni čas, da se je pričelo z delom. Kot vsako leto, bo tudi letos priredila plavalna sekcija gimnastične plavalne tečaje pod vodstvom strokovnih učiteljev. Tečajniki bodo razdeljeni v skupine plavalcev in neplavalcev ter bodo imeli svoje treninge v večernih urah. Prijave za tečaj se sprejemajo pri blagajni kavarne »Evropa« vsak dan do ponedeljka. Ker je število tečajnikov omejeno, se opozarja zainteresirane, da se prijavijo čimprej. Vpisnina znaša Din 80, katero se lahko vplača v obrokih, brez ostalih doplačil pri vsakokratnem treningu.

V nekaj vrstah

Sodniški odbor JNS je za prvenstvene tekme prihodnjo nedeljo odredil naslednje sodnike, v Ljubljani Ljubljana: Gradjanski po zahtevi Gradjanskega avstrijski sodnik, v Beogradu Jugoslavija: Hask Milarić po sporazumu, Bask: Hajduk Podubski, v Zagrebu Concordia: Jedinstvo Kap, v Sarajevu Slavija: BSK Bažant, v Celju Amater: Olimp Rosenfeld.

Kakor poroča dunajski »Sporttagblatt«, bo nedeljsko tekmo med Ljubljano in Gradjanskim sodil znani dunajski sodnik g. Beranek.

Od desetih ligaških klubov se je doselej izjavilo 7 klubov za tekmovalje za zimski pokal. Samo Jedinstvo, Jugoslavija in Hajduk se niso dali odgovoriti.

Zagrebški Hask je ustanovil novo sekcijo za table tenis. V to sekcijo so stopili že trije naši reprezentantni igralci, namreč Hexner od ZKDKM in Lazar ter Weissbacher od ljubljanske Ilirije.

Novosadski Vojvodina je zopet postala prvak novosadskega nogometnega podseveza. To moštvo bo najbrž igralo še precejšnjo vlogo prihodnje leto pri kvalifikacijskih tekmah za vstop v državno ligo.

Aerodinamično smučanje, pa tudi smuk s krili imenujeta univ. prof. dr. Thirring z Dunaja in Carl J. Luther najnovejši način smučanja, ki so ga preizkušali letos spomladaj v avstrijskih Alpah. Inž. Payerl, referent za skakalnice v avstrijskem smučarskem zvezi, trdi, da je smučal v največjih strminah naravnost navzdol, ne da bi občutil običajni pritisk v nogah, riziko padca pa je zmanjšan na minimum. Ta način smučanja sicer ni za začetnike, povprečni smučar pa more smučati povsod tam v smuku, kjer se spustili sicer le najboljši mojstri naravnost navzdol. Carl Luther nam bo v svojem predavanju opisal tudi to tehniko smuka in pokazal slike tega novega načina smučanja. Naslov predavanja »Vseprlek po smučarstvu« prav dobro označuje vsebino predavanja, ki jo bo podal Luther z njemu lastno živahnostjo. Za soboto 6. t. m. prejmete vstopnice v prodaji pri tvrdki Gorec, Tyrševa c. Predavanje je Celju bo v torek 9. t. m. v Mariboru pa v sredo 10. t. m.

Olimp: Amater, Na Olimpijcem igrišču v Guberju pri Celju se bo pričela v nedeljo 7. t. m. ob 14.15 povratna podsevezna tekma med Olimpijcem in trbovelskim Amaterjem. Za to zanimivo tekmo je delegiran sodnik g. Rosenfeld iz Zagreba, rezerva je g. Višnič, pravtako iz Zagreba.

JZSS. Obveščamo vse ljubljanske klube — člane Saveza, da se vsi kondicijski trening za vse tekmovalce vseh disciplin pod vodstvom finskega trenerja g. Kuusme v telovadnici humanistične gimnazije. Trening se vsi vsak ponedeljek in četrtek ob 19. Prosimo vse klube, da nemudoma prijavijo svoje tekmovalce in to radi nujnosti direktno na Savez.

Plavalna sekcija SK Ilirija. Sestanek članstva sekcije bo jutri, v soboto ob 18. v klubovni lokalu v Selenburgovi ulici. Dnevni red: trening v zimskem kopališču. Drevi ob 20. istotam seja odbora plavalne sekcije.

ASK Primorje (lahkotletiska sekcija). Sestanek lahkotletcev danes ob 20. v restavraciji Možina na Taboru.

ZSK Hermes. Seja centralnega odbora danes ob 20. v prostorih UJNZB — palača Grafike.

SK Jadran. Danes ob 20. strogo obvezen sestanek vsega članstva pri g. M. So. kliču.

SK Reka. Danes ob 20. sestanek vseh igrarjev v Konzumu.

SK Slovan. Redni članski sestanek danes ob 20. pri Krušču, obvezen za vse igrarce.

STK Mošče. Drevi ob 20. važna seja. Udeležba obvezna.

SK Zalog. Danes ob 20. članski sestanek v papirniški restavraciji v Vevčah. V nedeljo ob 15. izredni občni zbor istotam. Glasovalno pravico imajo samo člani, ki niso v zaoznanosti s članarino.

S o k o l i

Za novo organizacijo Saveza Sokolov. Ves ustroj našega Sokolstva je točno urejen po enotnem pravilniku za Savez, župe in društva ter vse njihove organe, kakor načelnikstva, strokovne odbore, prosvetne odbore in ostale odseke. Izkušnje tekoni zadnjih sedmih let so pokazale, da je prišel čas, ko bo treba marsikaj v sokolski organizaciji izpopolniti in prilagoditi stvarnemu razvoju sokolske organizacije v naši domovini. Zato je ustrojstveno-pravni odsek Saveza pod vodstvom III. zamenika starešine, br. dr. Otona Gavrančiča pristopil k proučevanju vseh sedaj veljavnih pravilnikov in poslovnikov in ob izdelal na temelju svojega študija nov osnutek celotnega ustroja našega Sokolstva. V ta namen je bila v Beogradu že prva seja saveznega starešinstva, ki je podala imenovanemu odseku glavne smernice v tem vprašanju. Kolikor nam je poznano, bo jugoslovensko Sokolstvo tudi v bodoče razdeljeno v gotovo število žup z društvi in četami, vendar bodo nastopile spremembe glede števila teh organizacijskih enot. Prav tako pa bodo prilagojeni sedanjim razmeram vsi pravilniki in poslovniiki raznih organov.

Prva seja Zveze Slovenskega Sokolstva na Poljskem. Koristne posledice uspešnega vsepoljskega sokolskega zleta v Katovicah se kažejo tudi v pozitivnejšem razmerju poljske sokolske zveze napram Zvezi Slovenskega Sokolstva. Četudi je bila povojna ZSS ustanovljena sicer v Varšavi leta 1926, vendar poljsko Sokolstvo ni posegalo z ono vnejo v njeno delovanje, kakor bi lahko. Toda že udeležba vsega predsedništva ZSS na zletu v Katovicah je, upajamo, korenito spremenila to razmerje v ugodnejšo smer. Zato lahko tolačimo kot znak, da se hoče poljsko Sokolstvo v bodoče v močnejši meri udeleževati slovenskega sokolskega udejstvovanja, da se bo letos sestalo 14. decembra predsedstvo Zveze Slovenskega Sokolstva v staroslovanski Krakovu in tamkaj obravnavalo razne svoje tekoče zadeve. Na dnevnem redu bo med ostalimi točkami razprava o veliki udeležbi vsega slovenskega Sokolstva na X. jubilejnem vseoslovenskem zletu prihodnje leto v Pragi in o poglobitvi vzajemnega sokolskega dela vobče. Jugoslovensko Sokolstvo bosta na tej seji zastopala I. zamenik starešine, br. E. Gangl in zvezni tajnik br. dr. Milan Arsenjevič.

Slovenske prvenstvene tekme v Beogradu. Načelnikstvo Zveze Slovenskega Sokolstva je na svoji seji v juliju v Kaštelu Sućurcu med drugim sklenilo, da bo priredilo v decembru v Beogradu tekme za slovensko prvenstvo v vrhunskih poljubnih vajah na glavnih orodjih. Tekma naj bi bila istočasno nekakva večja in temeljitejša revija najboljših slovenskih sokolskih tekmovalcev za mednarodne telovadne tekme, ki bodo prihodnje leto za časa vseoslovenskega zleta v Pragi. Za beograjske tekme so se prijavile vse članice Zveze Slovenskega Sokolstva: bolgarska, češkoslovaška, jugoslovenska in poljska sokolska zveza.

Savezno načelnikstvo prireja od 2. do 12. novembra v Beogradu 10 dnevni tečaj najboljših telovadcev kot pripravo za mednarodne tekme. Sprejetih bo v tečaj 25 bratov, kjer bodo predelali obvezne in poljubne vaje, določene za slovensko prvenstveno tekmo v decembru v Beogradu.

Sokolsko okrevanje v Kranjski gori, ki ga je zgradila Jugoslovanska sokolska matica v Ljubljani s svojimi sredstvi v okviru Sokolske Petrove petletnice, bo odprto v pričetku letošnjega decembra. Ob tej priliki bo zastopala savezna uprava po svojem predsedniku zdravstvenega odseka, bratu dr. Miloradu Feliks iz Beograda. Po otvoritvi bo dom predan svojem namenu.

Iz sokolske župe celjske poročajo, da bodo župne strelske tekme letos 7. novembra za člane in moški naraščaj. V župi obstoje že vrsto let v pretežni večini društven strelski odseki, ki jih vodi župni strelski odsek, ki prireja že več let zaporedoma župne strelske tekme. V nobeni izmed ostalih žup dravskega zborna ni ta organizacija izvedena tako enotno, kakor v celjski. Razveseljivo je, da so pričeli v zadnjem letu tudi v ostalih župah gojiti streljanje, kar bo v teku časa privedlo do splošne uvedbe te vrste vžgoje med vse naše članstvo in starejši naraščaj.

V celjski župi bodo zborovali načelniki in načelnice v nedeljo 14. novembra v mali dvorani Narodnega doma ob 8.30 dopoldne. Dnevni red obsega poročila načelnikstva in raznih poročevalcev in župnem strokovnem odboru, razpravljal pa bo zbor tudi o taborenju, župnem zletu leta 1938., o udeležbi župe na vseoslovenskem zletu v Pragi in o splošnih župnih tekmah za prihodnje leto. Načelniki zbor pa bo tudi izvolil župo novo načelnikstvo.

Sokolsko društvo v Crikvenici je proslavilo v svojem društvenem domu 24. oktobra 30-letnico obstoja in delovanja. Ustanovljeno je bilo pod uplivom I. hrvatskega vseoslovenskega zleta leta 1906. v Zagrebu in se je v teku treh desetletij povzpelo med vodilna društva sedanje župe Sušak-Rijeka, v kateri vodi crikveniško sokolsko okrožje.

Malopoljska sokolska župa s sedežem v Llovru se pripravlja že sedaj na svoj župni zlet konec junija prihodnjega leta, kjer bo proslavila 20 letnico osvoboditve Malopoljske.

K današnjemu koncertu „Ljubljanskega kvarteta“

Drevi bo v frančiškanski dvorani koncert »Ljubljanskega godalnega kvarteta«, katerega tvorijo naši priznani virtuoz, gg. pro-

fesorji L. Pfeifer (I. violina), F. Stanič (II. violina), V. Sušteršič (viola) in G. Müller (celo). Na izbranem sporedu je Haydnov kvartet v d-molu, Ravelov kvartet v

b-duru in Dvořakov kvartet v c-duru. Te skladbe so biseri svetovne kvartetne literature, naši umetniki, ki so si pridobili upravičen sloves, pa so popolnoma jamstvo

ze dovršeno izvedbo sporeda. Nedvomno bo za vso našo glasbeno kulturno javnost nocojšnji koncert pravi umetniški dogodek.

Zapiski

Popravlil V. večerajšemu članku »Nova knjiga dr. Ivana Prijateljca čitaj v tretjem odstavku in v zadnjem stavku pravilno: »...« — čeprav je jasno, da je v jedru že dolgo rešenost (namreč vprašanje individualnosti slovenskega jezika).

Koncert italijanskega čeliste Enrica Mainardija je v sredo zvečer privabil mnogo občinstva, ki je umetnika navdušeno aklimiralo. Uspeh je bil popoln in primeren svetovnemu slovesu tega virtuozu. Strokovno poročilo še objaviemo.

Velik uspeh jugoslovanske glasbe v Sofiji. V dnevi 27. in 28. oktobra sta se vršila v Sofiji dva velika koncerta jugoslov. glasbe. Prvi večer je bil posvečen orkestralni glasbi, drugi pa komorni. Na prvem večeru so sodelovali: beograjska Filharmonija pod vodstvom dirigenta Lovra Matačića, Zagrebški kvartet in pianist Božidar Kunc, na drugem pa Zagrebški kvartet in solisti Bahrija Nuričević, Melanija Bugarinović, Ana to Manošević in Zarko Cvejić. Zelo obsejni program obeh večerov je navajal najbolj znana imena iz jugoslovanske glasbe, med njimi kot edinega slovenskega reprezentanta L. M. Škerjanca. Od našega skladatelja je bila izvajana »Svita« v starem slogu za godalni kvartet in godalni orkester v treh stavkih. Delo, ki je bilo med tem tudi izvajano v Parizu pod vodstvom dobro znane francoskega dirigenta Rhené Batona, je imelo ogromen uspeh pri publiku in pri kritiki. Pri koncertu navzoči slavni bulgarski skladatelj Pančo Vladigerov se je kar najbolj laskavo izrekel o tej skladbi, ki jo je »Zagrebški kvartet« že opetovano izvajal z največjim uspehom v Zagrebu in Beogradu. Koncert se je vršil v novi, zelo akustični dvorani »Bulgarija«, ki obsega 1600 sedežev in spada med največje in najlepše koncertne dvorane Evrope. Od ostalih jugoslovanskih skadateljev so bili na sporedu Slavenski, Gotovac, Baranović, Kunc, Konjović, Vučković, Nastasičević, Krtić, Stojanović, Jarnović in Odač. K odličnemu uspehu so mnogo doprinesli sodelujoči, predvsem »Zagrebški kvartet«, ki sodi danes med najbolj odlična evropska kvartetna združenja, in pa dirigent Lovro Matačić, ki si je tudi že pridobil prvostven sloves v tujini.

»Umetnost, mesečnik za umetniško kulturo, ki izhaja v redakciji M. Maleša, dr. Ložarja in Franceta Goršeta, priobčuje v lepo opremljenem zvezku (tisk Narodne tiskarne) na ugodnem mastu besede T. G. Masaryka o poslanstvu umetnosti, dalje pogovor slikarjev M. Maleša in Z. Mušiča o 4. + 5. generaciji, dr. Hlavatcega prevod Rodinovca »Izročila mladim umetnikom«, liriko Mirana Jarca, M. Maleša, Cvetka Golarja in J. P. Polonskega, poročilo o Mostnem muzeju v Ljubljani, članek inž. Hermana Husa o ureditvi Marijinega trga in dolgo vrsto informativnih zapiskov o pojavih v domačem in tujem umetnostnem življenju. Težičke številke je v številnih ilustracijah, ki nas seznanjajo predvsem z deli nekaterih mladih umetnikov. V prilogi je reproduciran Cernigoev lesorez »Sanghajec«, nadalje so zastopani z reprodukcijami svojih novih stvaritev slikarji in kiparji: Zoran Mušič, Karal Putrih, Zdenko Kalin, Marij Pregel, Maksim Sedel, Stane Kregar, Otok Omerasa, Zoran Didek, Mira Pregel, Otok Globočnik, Fran Gorše, Fran Pavlovec, Miha Maleš, Božidar Jakac in Saša Santel, izmed tujih pa Jan Stursa, Emile Borduelle, Lev Simák, Jan Zrzavý, A. Procházka, J. Slaviček in M. Wigan.

Razstava Božidarja Jakca in Mihe Maleša bo letos v decembru v Jakopičevem paviljonu v Ljubljani.

List »Glumačica« reče, ki izhaja v Beogradu, se bo z novim letom preimenoval v revijo in bo izhajal pod novim naslovom »Mi i vi«. Revija bo prinašala vse, kar je v zvezi z gledališko kulturo pri nas in v inozemstvu, borila pa se bo tudi za napredek jugoslov. gledališke umetnosti in za zboljšanje socialnih razmer naših gledaliških umetnikov. Glavno uredništvo je prevzel naš rojak, igravec, režiser in dramatik Rado Pregar, ki se je že preselil v Beograd.

»Srpski književni glasnik« o Vuku Karadžiću. Najnovejši (6.) zvezek »Srpskega književnega glasnika« je v celoti posvečen Vuku St. Karadžiću (ob 150 letnici njegovega rojstva). Prinaša uvodnik iz peresa prof. dr. A. Beliča, apoteozo v treh slikah »Vuk iz peresa Božidarja Kovačevića (v tej pesni nitvi nastopa tudi Jernej Kopitar, Vukov učitelj in svetovalec), dalje prof. Beliča čla-

Kupujte domače blago!

Vzajemna posojilnica v Ljubljani, r. z. z. o. z. — Miklošičeva cesta 7

nudi za vloge popolno varnost in jih obrestuje po 4% do 5% po dogovoru. Nove vloge so vsak čas v celoti na razpolago.

DAJE TUDI KRATKOROČNA POSOJILA PO NIZKI OBREŠTNI MERI.

7 smrtnih grehov

Povest iz Casanovinih dni

Felice Natale:
»Od kod jemljete te primere, padrone?«
»Ponavljam samo Domenicove lastne besede. Takšen mi ga je opisal, in takšen mi živi v glavi. Takšen in ne drugačen je moral fra Vito tudi v resnici biti, ko je šel hoditi med živimi in vsako jutro bral pri Brezmadežni sveto mašo.«
»Ali je tu pokopan?«
»Ne.«
»Kje pa?«
»Tega ne ve v našem kraju nihče. Domenico je pripovedoval, da je legel k večnemu počitku v neki knežji rakvi ali vsaj v dedni grobnici kake patricijske rodbine. Njegovo truplo so odnesli iz alberga, in moj praprader ni vedel povedati, kam. Iz bratovih besed je bilo moči sklepati samo toliko, da je bil v njegovi notranjosti razen duhovnika razpeln svojo šoto svetovnjak, da ne rečem, dvorjanik, in da mu ni bilo neznan nobeno ognjišče izobrazbe na vsem polotoku. Doma je bil v Rimu in v Napolju; poznal je Palermo in Mesino; Padova in Benetke so mu bile domače kakor malokomu; skratka, vsa Italija je bila njegova.«
»In je Domenico slutil, padrone, zakaj je fra Vito, ki ga je vendar imenoval svetovnjak, da, celó dvorjanika, pobegnil iz velikih mest svoje

solčne domovine in umrl v tej samotni? O tem, da je bil Italijan, pač ne more biti dvoma?«
»Italijan je bil. In kar se tiče vzrokov, je Domenico res nekaj slutil.«
»Namreč?«
»Njegova slutnja, signore, je bila ta, da tudi svetni duhovnik ni nujno varen pred izkušnjami mesa in da doseže zmago nad vsem, kar je pozemelskega, le menih v samotni celici. Tako se je fra Vito, on, ki je bil monsignor, nekega jesenskega večera dobesedno izrazil proti prapraderu. Nadaljnje besede pa ni baje nikoli slišal iz njegovih ust.«
»Ali je dolgo stanoval v albergu?«
»To vam lahko natanko izračunam, giovanotto; počakajte malo.« Emilio je vstal. Stopil je k sten-ski omarici, ki je bila tudi tukaj vzdignjena, kakor v večini gornjateljanskih hiš in albergov, ter vzel iz nje majhen, tiskan zvezek.
»To je letopis naše rodbine,« je rekel zdaj, »kratko po zgodovini Alberga del Sasso, ki jo je dal moj stari oče, sin tistega Domenica in prvega lastnika, spisati po nekem pisarju, da se ne bi vnukom nič izgubilo. Tukaj je zaznamovano, na četrti strani.«
Emilio mi je podal zvezek, in pri plapolanju svetilke, ki je visela nad mizo, sem bral, da je bil Domenico Carpani dne 5. junija leta 1810. kupil stari samostan del Sasso, s pogojem, da obdrži fra Vito do konca njegovih dni v svoji hiši.
Emilio je obrnil nekaj listov.
»Tu vidite konec, signore,« je rekel nato. »Fra

Vito je učakal visoko starost; ko je prešla hiša v prapraderovo last, gotovo ni bil več mladenič, in tukaj je zapisano, da je umrl dne 7. oktobra 1838. Torej je živel še okoli trideset let. Sicer se pa to ujema tudi z Domenicovim pripovedovanjem o njem. Tudi njemu je moralo biti nazadnje blizu sto let, kakor prapraderu; kajti dobro se pomnim, da ga je Domenico rad primerjal s tistim beneškim dožem, ki ga je brezprimerni Tizian ovekovečil na zlatem ozadju in čigar slika je danes med biseri Akademije. Nemara da se je spominjal?«
»V živem spominu jo imam,« je bil moj odgovor.
»Tri ali štiri leta bo tega, kar sem bil, takrat še pravi zelenec, z očetom v Benetkah. V črni gondoli, padrone, sva prevozila lagunsko mesto na vse strani, in prav Akademija naju je skoraj vsak drugi dan videla med svojimi gosti; zakaj moj oče ni samo prijatelj umetnosti, ampak tudi izvrsten poznavalec umetnin.«
Tisti mah, ko sem to rekel, je stopilo v obednico nekaj večernih gostov iz mesteca. Emilio Carpani jim je postregel s temnovijoličastim piemontezom, ki ga je točil kot »vino da pasto«, ter me prepustil moji usodi in mojemu premišljevanju, ker so ga pravkaršnji došleci takoj zapletli v pogovor o mestnih čenčah, ki mene tujca niso mogle zanimati.
Vprašal sem torej samo še, koliko časa so vrata alberga odprta.
Padrone je odgovoril, da ob enajstih zapre, da pa Battista tudi pozneje še odklepa gostom, ki se vračajo domov.

Čudno nestrpna želja me je gnala pod milo nebo, in tako sem se neutegoma odpravil.

Glede na položaj, v katerem sem bil tisti čas sam, me je bilo namreč Emiliovo pripovedovanje o monsignoru fra Vitu nekam razburilo. Moj odločilni korak še ni bil storjen. Beg iz jezuitske šole v Luzernu in vrnitev domov, kjer me svojci niso pričakovali, sta bila šele začetek tega, kar naj bi prišlo. Res ne vem, zakaj, a mahoma sem se začutil v duši sorodnega temu fra Vitu. Očitno je bil tudi on našel v katoliški juhi las, in večer njegovih dni, ki ga je bil preživel v albergu, je moral po mojem trdnem prepričanju skrivati prav posebno tajno.

S tem sem si zdaj belil glavo, ko sem po zaslišanju in že ponočno tihi Cesti Carla Pietra stopal proti mestu. Siehnerga svojih korakov sem slišal, kako je odmeval med zidovjem in zamiral v daljavi.

Luna je bila vzšla nad Bogliem in se vzdignila v zenit. Cerkve in palače, ki so obrobile to staro Cesto Carla Pietra, so mi metale dolge sence čez pot. Prišel sem na majhen, s trgovinami in še razsvetljenimi trattoriimi obrobjen trg zraven velike hiše božje, in ko sem korakal še pet minut, sem mahoma zagledal ob svojem znožju ploskev Ceresa, ki se je lesketala v mesečini.

Tako sem bil, sam ne vedoč kako, došel na Rivo, ki je bila še vedno polna življenja, in jel pohajkovati po nabrežju, bolj podoben potniku za zabavo kakor beguncu.

MALI OGLASI

Služba dobi

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Korespondentko

na slovensko in nemško korespondenčno sprejem. — Pismene ponudbe na področje Jutra v Celju pod znakom »Industrija«. 26761-1

Šivilja

asmoletina, do 30 let stara, ki bi prevzela mesto vzgojiteljice k solobročnim otrokom, dobi mesto. Prednost imajo s znanjem romanske in letnim spretnostjo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Za Ljubljano«. 26765-1

Šivilja za perilo

dobi delo, vprašati Metelkova 5, v pisarni. 26764-4

Hišnika

se stalno službo, sprejem. Pisanje na ogl. odd. Jutra pod »Pridnost«. 26766-1

Natakarico

ščem. Nastop takoj. Sv. Petra c. 15. 26771-1

Trgovsko

sotrudnico za manufakturno trgovino v Ljubljani, spretno prodajno moč, sprejem. Ponudbe pod »Poštenost 100« na ogl. odd. Jutra. 26762-4

Frizerka

dobra moč, v svojo okrobo v hiši, dobi takoj službo. — Brstar Franc, Jesenice. 26753-1

Sprejem kuharico

za zaslobo hišo v Skopju, vsako kulinarno spretno, in kolikor za 7 oseb. — Obenem sprejem. tenisko, staro okrog 36 let za majhnega otroka in hišno posredstvo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra s sifro ali dajanje »Skopje«. 26766-1

Služba išče

Vaska beseda 50 par. davek 3 Din. za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trgovski pomočnik

mekane stroke, do sedaj delal v Zagrebu (prosto voljo), šče nameščene v Sloveniji, v večji hiši. — Cenj. ponudbe pod K-420 na Intermark, Zagreb, Masarykova 28. 26764-2

G. Th. Rotman:

Gospod Kozamurnik postane umetni jahač

Belec je priletel ravno v tovarni avtomobil; zaradi hrupa na trgu šofer ni slišal, kaj se je godilo za njegovim hrbtom, in je, nič hudega ne slutiv, mirno vozil dalje. »Ho! Pru! Pru!« se je del gospod Kozamurnik, toda zama! Avtomobil je rohnel svojo pot!

Absolventka

ženske obrtne šole išče zaposlitev v ateljeju za perilo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26748-2

Pouk

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Za madžarski jezik

potrebujemo prevajalca. — Sever & Komp., Ljubljana. 26791-4

Naslove malih oglasov pošiljamo samo onim, ki pošljejo enameke za 3 din.

Prodaj

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kupim

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Amerikansko peč

za gostilniške prostore, poceni prodaj. Vprašati Metelkova 5, v pisarni. 26770-6

Najboljši trboveljski

PREMOG brez prahu, koks, suha drva

I. Pogačnik, BOHORICEVA 5, Telef. 20-59

Naročniki »JUTRA« so zavarovani za 10.000 Din.

Kompanjona(ko)

sprejem na novo podjetje, ki je brez konkurence. Potrebna gotovina 20.000 Din. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Naprednost«. 26766-6

Obrt

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Slava Gril

kreme in knjige o kozmetiki — Pot na Rožnik št. 2 nad Čadom. 26760-30

Lokali

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Večji prostor

skladni, šupo ali stavbo, hišm. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »V najem 77«. 26791-09

Posest

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hišo z vrtom

prodaj. Rožna dolina, C. XVIII. št. 20. 26768-30

Auto, moto

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

BSA 500 ccm

dobro ohranjen, model 1930 zelo poceni prodaj zaradi selitve. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26790-10

D-Rad motor

s priklopo, pisalni stroj Remington portabie, prodaj ali zamenjati. Malo-rit Milana, Ormoneli. 26749-10

Stanovanje

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

2 prazni vezani sobi

s kopalnico, odda za 1. december. Bratini in Posojilni konzorcij. Gajeva ul. 9, na konzorcij. 26790-33

Soba odda

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobico

s posebnim vzhodom, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26792-33

2 prazni vezani sobi

s kopalnico, odda za 1. december. Bratini in Posojilni konzorcij. Gajeva ul. 9, na konzorcij. 26790-33

Sobe išče

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zakonski par

išče opremljeno sobo za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Takoj 88«. 26793-20a

Opremljeno sobo

s sepranim vzhodom, išče razred. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Miren«. 26770-20a

Sobico

opremljeno ali prazno, s posebnim vzhodom, išče solidna gospodinja. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Za sifro«. 26772-20a

Informacije

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvignite v oglasnem oddelku doseple ponudbe:

A. B. Brez konkurence, Brezplačna praksa. B. P. Diesel, Dvoje je lepše, Dobro motor, Dobro znanje, Dobro vpljano, Dobro oblikovano, Eksistencija, Zanesljivost, Jumbo, Jelen 90, Iskre in čisti račun, Komfort, Ljubljana 1907, Ljubljana, Ljubljeno, Ljeto, Mlad par, Ne predalec, Neobdelano polje, Nemška rodbina, November, Osamljena mladenka, Odkodnost, Oktobar, Plamen, Ploščica, Preizkušeno, Pekarica, Prihoda, Popolnoma zanesljivo, Poštena in pridna, Prijateljstvo, Prijeten dom, Prikazna, Poceni, Povečanje obrata, Resni namen 100, Razvedril, Stalna služba, Slavist, Stalna mirna stran, Stalna, Stalno mesto, Sigurnost, Samo začetnik, Sigurno, Stalno 77, Sredina, Sluga, Starejši, Stiles Gluk, Sem zanesljiva, Sočica, Takošen pričetek, Taksi, Uspeh, Usoda, Ves dan odločen, V brehobnem stanju, V. M. Veste in marljiv, Vozilec, Večja vsega gospodinskega dela in kivanja, Zvečer, Zmota 22, Znanjina, 30.000 1908, 777.

INSERIRAJ

V »JUTRU«

Dražbe

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dražba

hiše št. 9 Veliki Stradon v Ljubljani z industrijsko zgradbo, gospodarskim poslojem in vrtom, sodno cenjena Din. 255.654,50, bo dne 16. novembra 1937 ob 11 na 11 pri okrajnem sodišču, soba 16. Najmanjši ponudnik znaša 100.000 Din. 26775-33

Dopisi

Vaska beseda 2 Din. davek 5 Din. za dajanje znesek 20 Din.

Selma Roksandić

Strokovna, prost. najmo naslov. Vainol. 26870-34

KLISEJE

ENO IN VEČBARVNE

Jugografika

SV. PETRA NASIP ST. 23

8232

Najslajša in najboljša

krepljena pijača je

BERMET - VINO,

črna iz Fruške gore,

Sremski Karlovci. — Gostilničarji nudite to specialiteto svojim gostom. V soddkih od 50 l naprej ga razpoložila: B. Marinkov, Sremski Karlovci. Fruška gora.

Iz sodne dvorane

Ljubljana, 4. novembra

Lažna obdolžitve magistratnega uradnika

Pred sodnikom poimencem g. Franom Gorečanom se je dopoldne zagovarjal zarednik kletve civilnega državnega uslužbenca glede njegovega uradnega poslovanja 40letni železniški upokojenec in po-vestnik Ivan iz Ljubljane. V marcu letos se je bil moč zglasiti na domovinskem uradu mestnega poglavarstva in kakor je trdila obtožnica, je ob tej priliki trdil uradnicama Mariji Dobovškovi in Dragi Čenčičevi, da je višji pristav g. Branimir Kozine kriv, da njegov sin Ivan ni pristojen v Ljubljano, ker je Kozine zvaljeval že od 1. 1926. rešitev njegove zadržne vloge. Ob isti priliki je tudi trdil, da je sedaj hvala bogu taka občinska uprava, da pridejo vse nepravilne stvari na dan, dočim so romale pod prejšnjim župnikom v koš. Zato da bo tudi g. Kozine prišel v kazensko preiskavo in da je celo on sam vložil na bansko upravo ovadbo proti Kozincu.

Na podlagi poizvedb na magistratu pa se je izkazalo, da bi g. Kozine niti ne mogel priti v poštev za kakšno nerodnost v navedenem primeru, ker tisti čas, ko je bila domovinska uradna, ni bil nameščen na domovinskem uradu. Po krajši razpravi, v kateri je obsojenec priznal, da je obdolževal g. Kozinca kakor je navajala obtožnica, ga je sodnik obsodil radi kletve na 600 din denarne kazni, ki se v primeru neizterljivosti spremeni v 10 dni zapora. Zaradi dosedanj neoporečnosti pa je bila sodba izrečena le pogojno za dobo 2 let.

Iz življenja na deželi

Iz Zagorja

z — Spomini Zagorjanov na Ferda Tomazina. 30 let je minilo, odkar je Ferdo Tomazin zapustil Zagorje. Kot dober ekonom je vodil Svajgerjeve apnenice na Šepovni. Ves čas v Zagorju je deloval v mestnih društvih. V vseh slojih je imel samo prijatelje. Bivanje v Zagorju ga je gotovo le še vzpodbudilo k večji ljubezni do prirode. Imel je najkrajše zveze z očakom Kumom, Mrzlico, Sv. Planino in Sv. Goro. Vsako nedeljo je kakšnega prijatelja na novo povedel na izlet. Tako so Zagorjani dobili veselje do planinarstva, na kar se danes ponosni. Ko se je Tomazin že preelil

Prilika

ugodnega nakupa trenskotov, hubertusov, obleke, perila itd.

Presker

Sv. Petra cesta 14

Klavirji

pianini, harmoniji: Steinway,

Bösendorfer, Förster, Höhl, Manborg — so nesporno najboljši fabrikati na svetu.

Dobite jih le pri tvrdki

ALFONZ BREZNIK

LJUBLJANA,

Aleksandrova 7.

Majhni obroki, nizka izposojnina. — Tudi preigrani klavirji na zalogi.

Istotam velika izbira vseh glasbil, muzikali in strun!

8232

Iz Hrastnika

h — Nesreča pod Kumom. Priljetna »klečevska mežnarica« je bila pred tremi tedni po opravih na Dobovcu. Proti večeru se je v hudem nalu vrnila domov proti Klečevci. Od tistega dne so stari ženi pogrešali. Iskali so jo domačini in orožniki, a zaman. Pretekli teden so pa našli nesrečnico mrtvo v gozdu, kakke četrte ure oddaljeno od njenega doma. Zašla je rečica v temi in padla tako nesrečno na glavo na skalo, da se je ubila. Pokopali so jo na pokopališču na Dobovcu.

h — Rudar Zaje umrl. Gotovo se še spominjajo čitatelji našega lista, na veliko rudniško nesrečo v Hrastniku pred 5 leti. Takrat se je ponesrečilo šest rudarjev. Trije rudarji Kramerske, Wišner in Zajc so pa ušli gotovi smrti. Dočim sta prva dva od takrat precej okrevala, se 20-letni Zajc Jože od tistega časa ni mogel prav telesno popraviti. V zadnjem času je pa zbolela še njegova noga in sedaj je moral po 5 letih slediti svojim šestim tovarišem rudarjem, komaj 26 let star v večno jamo. Pokopali so ga na doškem pokopališču. Naj mu bo lahka domača gruda!

Iz Slov. Bistrice

sh — Sokolsko predavanje. V sredo je otvorilo naše sokolsko društvo serijo predavanj v letošnji sezoni. Predaval je g. prof. Lojze Bizjak iz Maribora o temi: Slovani in morje. V temaljih in dokumentarnih izjavah je razsvetlil lepo število poslušalcev z zgodovinskimi borbami slovenskih plemen za oblast na Baltičkem, Črnem in Jadranskem morju. Osebito nas je dirnila nesrečna usoda baltičkih Slovanov, posledica slovanske nesloge, torej bolezn, ki je do danes nismo preboleli in ki nam ogroža še v današnjih dneh svobodo, priborjeno tolikimi žrtvami. Predavanje je nadvse lepo uspelo. V nastopajoči sezoni se nam obeta še drugi prvotni predavatelji.

Nepričakovana brezplačna reklama

za sokolsko tombolo. Prejšnji teden je ponaltnil Slovenec kar na drugi strani dobesedno z vsemi podpismi in priporočili prošnjo gradbenega oddelka našega sokolskega društva, ki jo je bil razposlal raznim strankam izven okoliša tukajšnje davčne uprave, kakor se to pač običajno dela. Lahko si mislita, da si tolike naklonjenosti od lista, ki drugače peče samo slabo o Sokolu, nismo mogli drugače tolmačiti, kakor da je samo vidni izraz človekoljubnega hotenja generalnega štaba tukajšnje organizacije najnoveše unitaristične stranke. Hotel je rač s prstom pokazati na prizadete (državni in zasebni uradniki) z željo, da bi jih nadrejeni činitelji blagohotno nagradili za njihovo nacionalno delo. V tej dobri veri nas utrjuje dostavek, ki dovolj jasno prita o miselnosti bivših avstrijskih soldatov. To-liko v vrednost vsem onim, ki nas sprašujejo, kako je mogoče, da dela Slovenec reklamo za našo tombolo. Naše prijatelje pozivamo, da si vzamejo to brezplačno reklamo k sreči ter nam pripomorejo do čimvečjega uspeha, da bomo izvedli naš lep narč za Sokolski dom.

Nagradno kegljanje podružnice CMD

naj božji delo za obmojno deo. Privikrat je bilo v nedeljo. Uspeh prvega dne obeta najboljši. Nadaljuje se v nedeljo 7. t. m., razdelitev nagrad bo